Torsdagen den 21 januari 2021

P9_TA(2021)0025

EU:s strategi för jämställdhet

Europaparlamentets resolution av den 21 januari 2021 om EU:s strategi för jämställdhet (2019/2169(INI))

(2021/C 456/19)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av artiklarna 2 och 3.3 i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 6, 8, 10, 83, 153 och 157 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

— med beaktande av artiklarna 21 och 23 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,

— med beaktande av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling och målen för hållbar utveckling, särskilt mål 5 och dess respektive delmål och indikatorer,

— med beaktande av FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor av den 18 december 1979,

— med beaktande av direktiven från 1975 och framåt om de olika aspekterna av likabehandling av män och kvinnor (direktiv 79/7/EEG ([1]), direktiv 86/613/EEG ([2]), direktiv 92/85/EEG ([3]), direktiv 2004/113/EG ([4]), direktiv 2006/54/EG ([5]), direktiv 2010/18/EU ([6]) och direktiv 2010/41/EU ([7])),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1158 av den 20 juni 2019 om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare och om upphävande av rådets direktiv 2010/18/EU ([8]) (direktiv ”Work-Life Balance),

— med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 14 mars 2012 om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (direktivet om kvinnor i styrelser) (COM(2012)0614),

— med beaktande av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (Istanbulkonventionen),

— med beaktande av förslaget till rådets beslut av den 4 mars 2016 om ingående på Europeiska unionens vägnar av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (COM(2016)0109),

— med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 6 mars 2019 *Rapport om jämställdhet mellan kvinnor och män i EU (2019)*, (SWD(2019)0101),

---

([1]) Rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet (EGT L 6, 10.1.1979, s. 24).

([2]) Rådets direktiv 86/613/EEG av den 11 december 1986 om tillämpningen av principen om likabehandling av kvinnor och män med egen rörelse, bland annat jordbruk, samt om skydd för kvinnor med egen rörelse under havandeskap och moderskap (EGT L 359, 19.12.1986, s. 56).

([3]) Rådets direktiv 92/85/EEG av den 19 oktober 1992 om åtgärder för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar (EGT L 348, 28.11.1992, s. 1).

([4]) Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster (EUT L 373, 21.12.2004, s. 37).

([5]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (EUT L 204, 26.7.2006, s. 23).

([6]) Rådets direktiv 2010/18/EU av den 8 mars 2010 om genomförandet av det ändrade ramavtalet om föräldraledighet som ingåtts av BUSINESSEUROPE, UEAPME, ECPE och EFS och om upphävande av direktiv 96/34/EG (EUT L 68, 18.3.2010, s. 13).

([7]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/41/EU av den 7 juli 2010 om tillämpning av principen om likabehandling av kvinnor och män som är egenföretagare och om upphävande av rådets direktiv 86/613/EEG (EUT L 180, 15.7.2010, s. 1).

([8]) EUT L 188, 12.7.2019, s. 79.

— med beaktande av sin resolution av den 13 februari 2020 om EU:s prioriteringar inför det 64:e mötet i FN:s kvinnokommission ([9]),

— med beaktande av sin resolution av den 30 januari 2020 om lönegapet mellan kvinnor och män ([10]),

— med beaktande av sin resolution av den 13 februari 2019 om bakslag för kvinnors rättigheter och jämställdhet i EU ([11]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 november 2019 om EU:s anslutning till Istanbulkonventionen och andra åtgärder för att bekämpa könsrelaterat våld ([12]),

— med beaktande av sin resolution av den 17 april 2018 om jämställdhet inom mediesektorn i EU ([13]),

— med beaktande av Europeiska jämställdhetsinstitutets (EIGE) jämställdhetsindex 2019, offentliggjort den 15 oktober 2019,

— med beaktande av sin resolution av den 15 januari 2019 om jämställdhet och skattepolitik i EU ([14]),

— med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2018 om jämställdhet i EU:s handelsavtal ([15]),

— med beaktande av sin resolution av den 3 oktober 2017 om kvinnors ekonomiska egenmakt i den privata och den offentliga sektorn i EU ([16]),

— med beaktande av sin resolution av den 14 juni 2017 om behovet av en EU-strategi för att sätta stopp för och förebygga pensionsklyftan mellan kvinnor och män ([17]),

— med beaktande av sin resolution av den 14 mars 2017 om jämställdhet mellan kvinnor och män i Europeiska unionen 2014–2015 ([18]),

— med beaktande av sin resolution av den 14 februari 2017 om främjande av jämställdhet inom psykisk hälsa och klinisk forskning ([19]),

— med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention nr 100 om lika lön från 1951 och ILO:s konvention nr 190 om våld och trakasserier från 2019,

— med beaktande av kommissionens rekommendation av den 7 mars 2014 om stärkande av principen om lika lön för kvinnor och män genom bättre insyn ([20]),

— med beaktande av kommissionens strategiska engagemang för jämställdhet 2016–2019,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 november 2017 *EU:s handlingsplan 2017–2019: Åtgärda löneklyftan mellan kvinnor och män* (COM(2017)0678),

— med beaktande av kommissionens rapport från 2019 om jämställdhet mellan kvinnor och män i EU,

— med beaktande av rådets slutsatser av den 13 juni 2019 om att överbrygga lönegapet mellan könen: centrala strategier och åtgärder,

— med beaktande av sin resolution av den 26 maj 2016 om ett könsperspektiv på fattigdom ([21]),

---

([9]) Antagna texter, P9_TA(2020)0039.
([10]) Antagna texter, P9_TA(2020)0025.
([11]) Antagna texter, P8_TA(2019)0111.
([12]) Antagna texter, P9_TA(2019)0080.
([13]) EUT C 390, 18.11.2019, s. 19.
([14]) Antagna texter, P8_TA(2019)0014.
([15]) EUT C 162, 10.5.2019, s. 9.
([16]) EUT C 346, 27.9.2018, s. 6.
([17]) EUT C 331, 18.9.2018, s. 60.
([18]) EUT C 263, 25.7.2018, s. 49.
([19]) EUT C 252, 18.7.2018, s. 99.
([20]) EUT L 69, 8.3.2014, s. 112.
([21]) EUT C 76, 28.2.2018, s. 93.

Torsdagen den 21 januari 2021

— med beaktande av sin resolution av den 16 november 2017 om bekämpning av ojämlikhet som ett sätt att stimulera sysselsättning och tillväxt ([22]),

— med beaktande av sin resolution av den 26 februari 2014 om sexuell exploatering och prostitution samt effekterna av detta för jämställdheten ([23]),

— med beaktande av sin resolution av den 19 januari 2016 om externa faktorer som utgör hinder för kvinnligt företagande i Europa ([24]),

— med beaktande av sin resolution av den 4 april 2017 om kvinnor och deras roller i landsbygdsområden ([25]),

— med beaktande av sin resolution av den 15 november 2018 om omsorgstjänster i EU för förbättrad jämställdhet ([26]),

— med beaktande av sin resolution av den 17 april 2020 om en samordnad EU-insats mot covid-19-pandemin och dess konsekvenser ([27]),

— med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2018 om kvinnor, jämställdhet och klimaträttvisa ([28]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 april 2016 om jämställdhet mellan kvinnor och män och ökat inflytande för kvinnor i den digitala tidsåldern ([29]),

— med beaktande av sin resolution av den 9 juni 2015 om EU:s strategi för jämställdhet efter 2015 ([30]),

— med beaktande av rådets slutsatser av den 10 december 2019 om jämställda ekonomier i EU: vägen framåt,

— med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, och särskilt dess principer 1, 2, 3, 6, 9, 11, 12 och 15,

— med beaktande av EU:s andra handlingsplan för jämställdhet och det gemensamma arbetsdokumentet från avdelningarna *Jämställdhet och kvinnors egenmakt: Förändra flickors och kvinnors liv genom EU:s yttre förbindelser 2016–2020* (SWD(2015)0182),

— med beaktande av deklarationen och handlingsplanen från Peking och resultaten av dess översynskonferenser,

— med beaktande av den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD), dess handlingsplan och resultaten av dess översynskonferenser,

— med beaktande av Parisavtalet från 2016, som antagits inom ramen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCC), och det förstärkta Lima-arbetsprogrammet om jämställdhet och dess handlingsplan för jämställdhet från december 2019,

— med beaktande av undersökningen från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) *Violence against women: an EU-wide survey*, offentliggjord 2014,

— med beaktade av kommissionens meddelande av den 5 mars 2020 *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025* (COM(2020)0152),

— med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 7 maj 2020 *Demografiska utmaningar i EU mot bakgrund av den ekonomiska och utvecklingsmässiga ojämlikheten*,

---

([22]) EUT C 356, 4.10.2018, s. 89.
([23]) EUT C 285, 29.8.2017, s. 78.
([24]) EUT C 11, 12.1.2018, s. 35.
([25]) EUT C 298, 23.8.2018, s. 14.
([26]) EUT C 363, 28.10.2020, s. 80.
([27]) Antagna texter, P9_TA(2020)0054.
([28]) EUT C 458, 19.12.2018, s. 34.
([29]) EUT C 66, 21.2.2018, s. 44.
([30]) EUT C 407, 4.11.2016, s. 2.

— med beaktande av den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå,

— med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandena från utskottet för sysselsättning och sociala frågor, utskottet för kultur och utbildning och utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A9-0234/2020), och av följande skäl:

A. Rätten till likabehandling är en grundläggande rättighet enligt EU-fördragen och i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och väsentlig för deras fortsatta utveckling.

B. Medlemsstaterna låg i genomsnitt på 67,4 poäng av 100 i EU:s jämställdhetsindex 2019 – ett resultat som bara har förbättrats med 5,4 poäng sedan 2005.

C. Det finns skadliga strukturer och könsstereotyper runtom i världen som befäster ojämlikheter, och genom att avveckla dessa strukturer och stereotyper kommer jämställdheten att främjas. Att främja jämställdhet och investera i kvinnor och flickor är inte bara gynnsamt för hela samhället, utan även ett mål i sig. Det är viktigt att undersöka beständigheten för och de bakomliggande orsakerna till ”the leaky pipeline”-fenomenet, dvs. att kvinnor som resurs försvinner ur det akademiska systemet under hela vägen upp genom forskningshierarkin. Det behövs en stark kvinnorättsrörelse för att upprätthålla demokratiska värden, grundläggande rättigheter och särskilt kvinnors rättigheter, och hot mot kvinnors rättigheter är också ett hot mot demokratin.

D. Diskriminering på grund av kön kombineras ofta med diskriminering på grund av identitet, exempelvis kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionsnedsättning, ålder, sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck, och klass och/eller migrationsstatus, vilket ger upphov till diskriminering på dubbla eller flera grunder. Ett övergripande intersektionellt förhållningssätt är viktigt inom all jämställdhetspolitik, för att erkänna och motverka dessa mångdubbla diskrimineringsfaktorer. EU:s politik har hittills inte tillämpat något intersektionellt förhållningssätt utan har mest varit inriktad på den individuella dimensionen av diskriminering, som inte tar sig an dess institutionella, strukturella och historiska dimensioner. Att tillämpa en intersektionell analys gör det inte bara möjligt för oss att förstå strukturella hinder, utan ger också belägg för att skapa riktmärken och bana väg för en strategisk och effektiv politik mot systemisk diskriminering, utestängning och bristande jämställdhet. Sådana insatser måste ta itu med alla former av diskriminering för att uppnå jämställdhet för alla kvinnor.

E. EU har antagit betydelsefull lagstiftning och gjort avgörande framsteg för att uppnå jämställdhet. Detta arbete har dock avtagit de senaste åren, samtidigt som de rörelser som är emot en jämställdhetspolitik och kvinnors rättigheter och som strävar efter att återupprätta de traditionella könsrollerna som norm, ifrågasätta det oförändrade läget och blockera fortsatta framsteg har blomstrat. Dessa rörelser som motsätter sig jämställdhetspolitik, olika familjekonstellationer, samkönat äktenskap, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt jämställdhetsintegrering försöker påverka beslutsfattandet på nationell och europeisk nivå i syfte att, på ett oroväckande sätt, vrida tillbaka klockan för redan etablerade grundläggande rättigheter. Hot mot kvinnors rättigheter innebär alltid även hot mot demokratin liksom mot sociala och ekonomiska framsteg.

F. Rättigheter på hälsoområdet, särskilt i fråga om sexuell och reproduktiv hälsa, är en grundläggande rättighet för kvinnor, som bör förstärkas och inte på något sätt urvattnas eller upphävas.

G. I vissa medlemsstater finns det en märkbar tillbakagång, bland annat inom området för kvinnors ekonomiska egenmakt, och det finns risk för att jämställdhet hamnar ännu längre ner på medlemsstaternas dagordning.

H. En av tre kvinnor i åldern 15 eller äldre i EU har utsatts för någon form av fysiskt och/eller sexuellt våld ([31]), varannan kvinna har utsatts för sexuella trakasserier och en av tio kvinnor har utsatts för trakasserier på nätet.

([31]) FRA:s undersökning 2014, den mest heltäckande på detta område på EU-nivå, baserad på data från 28 medlemsstater.

Torsdagen den 21 januari 2021

I. Alla former av våld mot kvinnor (fysiskt, sexuellt, psykiskt, ekonomiskt eller nätvåld) är en kränkning av de mänskliga rättigheterna och ett av de största hindren för jämställdhet. Ett liv utan våld är en förutsättning för jämställdhet. Könsrelaterat våld på hälsoområdet, till exempel våld relaterat till obstetrik och gynekologi, är en form av våld som har kommit i dager först under de senaste åren, och våld mot äldre kvinnor är fortfarande till stor del inte tillräckligt erkänt. Desinformationskampanjer för att undergräva jämställdhet blockerar också framsteg i frågan om att utrota våld mot kvinnor, vilket man har sett i samband med Istanbulkonventionen, och ger upphov till ett motstånd från allmänheten och skadliga politiska beslut i vissa medlemsstater.

J. Människohandeln är en av de mest uppenbara kränkningarna av de grundläggande rättigheterna och människans värdighet. Kvinnor och flickor utgör 80 procent av de registrerade offren för människohandel och 95 procent av de registrerade offren för människohandel för sexuellt utnyttjande. Människohandel, som främst omfattar kvinnor och barn, utgör en allt större gren av den organiserade brottsligheten och är en form av slaveri och en kränkning av de mänskliga rättigheterna, särskilt när den syftar till sexuellt utnyttjande. Prostitutionsmarknaden underblåser människohandeln med kvinnor och barn och förvärrar våldet mot dem. Medlemsstaterna måste utforma sin sociala och ekonomiska politik på ett sätt som hjälper utsatta kvinnor och flickor att lämna prostitutionen, bland annat genom att ta fram en särskild social och ekonomisk politik som är utformad för att hjälpa dem.

K. Fattigdom och social utestängning har strukturella orsaker som det är nödvändigt att undanröja och vända, särskilt genom politiska åtgärder för sysselsättning, bostäder, rörlighet och tillgång till offentliga tjänster. Prostitution och människohandel för sexuellt utnyttjande, särskilt med kvinnor och barn, är en form av slaveri och är oförenligt med människans värdighet, särskilt i länder där sexindustrin har legaliserats. Människohandeln ökar i hela världen till följd av att den organiserade brottsligheten växer och blir allt lönsammare. Prostitutionsmarknaden underblåser människohandeln med kvinnor och barn och förvärrar våldet mot dem, särskilt i länder där sexindustrin har legaliserats.

L. Enligt FN upplever nästan 35 procent av alla kvinnor i världen mobbning eller sexuella trakasserier på arbetsplatsen eller trakasserier med allvarliga konsekvenser i fråga om personliga och yrkesmässiga ambitioner, vilket skadar kvinnors självförtroende och deras förhandlingsposition för rättvisare ersättning. Rättvis ersättning och ekonomiskt oberoende är en nödvändig förutsättning för att kvinnor ska kunna lämna destruktiva och våldsamma förhållanden.

M. Jämställdhet kan endast uppnås genom att garantera likhet inför lagen och lika möjligheter till utbildning och sysselsättning.

N. De traditionella könsrollerna och könsstereotyperna påverkar fortfarande arbetsfördelningen i hemmet, i utbildningar, på arbetsplatser och i samhället. Oavlönat omsorgs- och hushållsarbete utförs främst av kvinnor, vilket påverkar sysselsättning och karriärutveckling samt bidrar till löne- och pensionsklyftan mellan könen. Åtgärder för balans mellan arbete och privatliv, såsom direktivet om balans mellan arbete och privatliv, är viktiga första steg, som först och främst behöver införlivas korrekt av medlemsstaterna, genomföras fullt ut inom utsatt tidsfrist och även kompletteras med ytterligare åtgärder för att göra fler män delaktiga i oavlönat arbete och omsorgsarbete, varvid man behöver betona att det är lika viktigt som yrkesarbete, och för att främja en modell med ”lika försörjnings- och omsorgsansvar”. Traditionella strukturer, oavlönat omsorgsarbete och negativa incitament i den nationella skattepolitiken bidrar till att tvinga kvinnor in i rollen, eller att få dem att stanna kvar i rollen, som den person som inte tjänar huvudinkomsten i hushållet, vilket får negativa konsekvenser både för kvinnorna och deras ekonomiska oberoende och för samhället i sin helhet.

O. Beräkningar visar att 80 procent av all omsorg i EU tillhandahålls av anhörigvårdare som främst är kvinnor (75 procent), vilket tyder på att det finns könsskillnader inom omsorgen som kraftigt påverkar pensionsklyftan mellan könen. Över 50 procent av anhörigvårdarna under 65 år kombinerar omsorgsuppgifter med förvärvsarbete, vilket leder till svårigheter när det gäller att skapa balans mellan arbete och privatliv. Anhörigvårdare är ofta anställda inom lågkvalificerade och lågavlönade arbeten som går att anpassa till deras omsorgsschema och kan även tvingas att gå ner i arbetstid eller lämna ett avlönat arbete. Mellan 7 och 21 procent av anhörigvårdarna minskar sin arbetstid, och

mellan 3 och 18 procent drar sig tillbaka från arbetsmarknaden. Tillhandahållandet av omsorg av god kvalitet i EU varierar i stor utsträckning både inom och mellan medlemsstaterna, mellan privata och offentliga miljöer, mellan stadsområden och landsbygdsområden samt mellan olika åldersgrupper. Data om tillhandahållandet av omsorg i EU är ganska fragmenterade, och det saknas ett helhetsgrepp som behövs för att ta itu med de demografiska utmaningar som EU står inför med ett resulterande tryck på offentliga utgifter.

P. Flera medlemsstater har svårt att tillhandahålla barnomsorgstjänster som matchar föräldrarnas behov, inbegripet ensamstående föräldrar (främst ensamstående mödrar), och människor har fortfarande svårt att förena familjeliv, privatliv och yrkesliv, särskilt kvinnor. Kvinnor över 45 års ålder betraktas ofta som icke fullvärdiga arbetstagare och har betydligt sämre arbetsvillkor än män, särskilt när de återvänder till arbetet efter mamma- eller föräldraledighet eller när de tvingas förena arbete med vård av närstående.

Q. För att främja balansen mellan arbete och privatliv bör ett väl utformat system för omsorgsrelaterad ledighet med högkvalitativa, lättillgängliga omsorgstjänster till ett överkomligt pris tillhandahållas, och utgifterna för dessa tjänster bör anses ingå i infrastrukturinvesteringar. Sådana tjänster är en förutsättning för kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, även när det gäller ledande befattningar inom forskning och utveckling.

R. Skydd vid moderskap är en rättighet som måste upprätthållas fullt ut. Längre mammaledighetsperioder med fullständiga rättigheter och 100 procent lön bör bli verklighet.

S. Rätten till lika lön för lika eller likvärdigt arbete garanteras inte alltid, inte ens när den är lagstadgad. Kollektivförhandlingar är viktiga för att jämställdhetsbrister på arbetsmarknaden ska kunna motverkas och övervinnas. Lönegapet mellan kvinnor och män i EU när det gäller timlön är 16 procent, även om detta varierar kraftigt mellan medlemsstaterna. Detta lönegap stiger till 40 procent när man beaktar sysselsättningsgraden och det totala deltagandet på arbetsmarknaden. Lönegapet mellan kvinnor och män leder bland annat till en 37 procents pensionsklyfta mellan kvinnor och män. När det gäller deltagandet på arbetsmarknaden arbetar 8 procent av männen i EU deltid, jämfört med 31 procent av kvinnorna, vilket avslöjar ihållande jämställdhetsbrister, vars bakomliggande orsaker måste åtgärdas.

T. Även om kvinnors deltagande på arbetsmarknaden har ökat finns det ihållande könsklyftor som kan försätta kvinnor i utsatta eller otrygga situationer. Skillnaden i sysselsättning mellan kvinnor och män i EU uppgår till 11,6 procent ([32]). Kvinnor är underrepresenterade inom välbetalda sektorer och beslutsfattande positioner, och har oftare jobb som de är överkvalificerade för; en av fem kvinnliga arbetstagare i EU tillhör den lägsta lönegruppen, jämfört med en av tio män. En av konsekvenserna av lönegapet mellan kvinnor och män är en pensionsklyfta på 37 procent ([33]) – en situation som kommer att bestå i flera årtionden – och en ojämlik grad av ekonomiskt oberoende mellan kvinnor och män. Det krävs ambitiösa insatser för att överbrygga alla dessa klyftor.

U. Kvinnors underrepresentation på arbetsmarknaden leder även till ett ojämlikt deltagande i beslutsfattande eller lönesättning och begränsar därför kvinnors möjligheter att förändra ekonomiska, politiska, sociala och kulturella strukturer. Vertikal och horisontell segregering i arbetslivet och diskriminerande metoder inom rekrytering och befordran är en av de främsta orsakerna till lönegapet mellan kvinnor och män. Könskvotering, varvade listor och efterföljande sanktioner i fall av förfaranden som brister i överensstämmelse eller funktion har visat sig vara effektiva åtgärder för att trygga jämställdhet och motverka ojämlika maktförhållanden.

([32]) Kommissionens meddelande *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025* (COM(2020)0152).

([33]) Europaparlamentets resolution av den 30 januari 2020 om lönegapet mellan kvinnor och män (Antagna texter, P9_TA(2020)0025).

Torsdagen den 21 januari 2021

V. Det finns ett ekonomiskt argument för att kvinnor bör delta fullt ut i ekonomin, nämligen att sysselsättningsskillnaden mellan kvinnor och män kostar Europa 370 miljarder euro per år ([34]).

W. Tillgång till omfattande och åldersanpassad information, sexual- och samlevnadsundervisning samt tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, däribland familjeplanering, preventivmetoder samt säker och laglig abort, är avgörande för att uppnå jämställdhet och utrota könsrelaterat våld. Kränkningar av kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter, bland annat förvägran av säker och laglig abortvård, är en form av våld mot kvinnor. Omfattande sexual- och samlevnadsundervisning samt flickors och kvinnors självständighet och förmåga att fatta fria och oberoende beslut om sina kroppar och liv är en förutsättning för deras ekonomiska oberoende och därmed för jämställdheten och utrotandet av könsrelaterat våld.

X. Kvinnor har stått i främsta ledet i kampen mot covid-19-pandemin, och den rådande krisen inverkar i oproportionerlig grad på kvinnor och flickor samt på jämställdheten. Denna inverkan omfattar allt från en oroväckande ökning av könsrelaterat våld och trakasserier, ojämlik fördelning av ansvaret för oavlönat hushålls- och omsorgsarbete, begränsad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter till massiva ekonomiska och arbetsrelaterade konsekvenser för kvinnor, i synnerhet hälso- och sjukvårdspersonal, anhörigvårdare och personal inom andra feminiserade och otrygga sektorer. Det krävs specifika åtgärder för att motverka detta. Återhämtningsprogram eller omställningsmedel bör fördelas på ett jämställt sätt. Åtstramningsåtgärder har tidigare visat sig vara skadliga för kvinnor, kvinnors rättigheter och jämställdheten.

Y. Respekt för de grundläggande friheterna och de mänskliga rättigheterna, inbegripet jämställdhet, är en förutsättning för skapandet och spridandet av olika kulturella och utbildningsmässiga uttryck, eftersom alla kulturella och kreativa sektorer har betydande påverkan på våra trosuppfattningar, värderingar och uppfattningar i genusfrågor.

Z. Kvinnor och flickor ställs inför flera hinder inom idrotten och utsätts inte bara för våld, utan även för diskriminering vad gäller lön, prispengar och arbetsvillkor, och är ofta underrepresenterade i styrelser för idrottsorganisationer och i medier.

AA. Kvinnor utgör endast 34,4 procent av egenföretagarna i EU och 30 procent av nyföretagarna.

AB. Kvinnor drabbas oproportionerligt hårt av fattigdom och social utestängning i Europa, i synnerhet ensamstående mödrar, kvinnor med funktionsnedsättning, äldre kvinnor, kvinnor från landsbygdsområden och avlägset belägna områden, migrantkvinnor och kvinnor som tillhör etniska minoriteter. 15 procent av alla hushåll med barn i EU är hushåll med ensamstående föräldrar. I genomsnitt sköts 85 procent av dessa hushåll av ensamstående mödrar, och 2017 låg 47 procent av alla hushåll med ensamstående föräldrar i riskzonen för fattigdom eller social utestängning. Hemlöshet bland kvinnor är ett växande problem. Antidiskrimineringsdirektivet, som skulle ge ett utökat skydd genom en övergripande strategi, är fortfarande blockerat av rådet.

AC. Jämställdhet och kvinnors deltagande i beslutsfattande är en förutsättning för en hållbar utveckling och en effektiv hantering av klimatutmaningarna för att åstadkomma en rättvis och jämlik omställning som inte lämnar någon på efterkälken. Klimatkrisen förvärrar jämställdhetsbristerna och gör det svårare att uppnå rättvisa mellan könen. Kvinnor upplever klimatförändringarnas konsekvenser på ett annat sätt, eftersom de är mer sårbara och av olika skäl utsätts för större risker och problem, som omfattar allt från ojämlik tillgång till resurser, utbildning, arbetsmöjligheter och markrättigheter till sociala och kulturella normer, stereotyper och kvinnors olika intersektionella erfarenheter. Alla klimatåtgärder måste innehålla ett jämställdhetsperspektiv och ett intersektionellt perspektiv. Kvinnors rättigheter måste stärkas för att minska klimatförändringarnas konsekvenser för kvinnor. Det måste skapas möjligheter för att underlätta för kvinnor att spela en viktigare roll i diskussioner och beslut om klimatförändringarna i egenskap av ledare, yrkesverksamma och tekniska förändringsagenter.

([34]) https://www.eurofound.europa.eu/sv/news/news-articles/gender-employment-gap-costs-europe-eu370-billion-per-year.

AD. Kvinnor på landsbygden står inför många utmaningar, bland annat sämre levnadsstandard, mer begränsade sysselsättningsmöjligheter, relativ isolering från marknaderna, begränsad tillgång till infrastruktur, inbegripet landsbygdsinfrastruktur, offentliga tjänster och hälso- och sjukvård, tillgång till utbildning (inbegripet sexualundervisning) och information om utbildningsmöjligheter, och är underrepresenterade i beslutsfattande forum. Kvinnor är benägna att utföra osynligt arbete inom jordbruken på grund av avsaknaden av formell status för medhjälpande makar som gör att de får problem att få sitt arbete erkänt av de nationella systemen.

AE. I EU lever 46 miljoner kvinnor och flickor med funktionsnedsättning. Denna siffra utgör nästan 60 procent av den totala befolkningen med funktionsnedsättning. De flesta funktionsnedsättningarna är åldersrelaterade.

AF. Över hälften av alla kvinnor i arbetsför ålder med funktionsnedsättning är ekonomiskt inaktiva. Allvarlig materiell fattigdom hos kvinnor med funktionsnedsättning är högre än hos kvinnor utan funktionsnedsättning i alla medlemsstater.

AG. Jämställdhetsindexet för 2019 visar att den bristande jämställdheten inom den digitala sektorn består och att det krävs ett könsperspektiv och en könsspecifik konsekvensbedömning i all politik som rör den digitala omvandlingen. Det är oerhört viktigt att överbrygga den digitala könsklyftan med bättre tillgång till teknik och internet för flickor och kvinnor. Kvinnor är en outnyttjad resurs inom framväxande områden, såsom digital teknik, AI och IKT, eftersom kvinnor utgör endast 16 procent av de åtta miljoner som arbetar inom IKT-sektorn i Europa. Andelen män som arbetar i den digitala sektorn är tre gånger större än andelen kvinnor. Att hjälpa fram fler kvinnor inom den digitala sektorn eller andra sektorer i framtiden är ytterst viktigt för att bekämpa löne- och pensionsklyftan mellan kvinnor och män och garantera kvinnors ekonomiska oberoende samt för att skapa nya sysselsättningsmöjligheter, även för grupper som normalt är utestängda från arbetsmarknaden. I detta avseende är det viktigt att kvinnors deltagande i digitalt entreprenörskap, naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik samt utbildning och arbete inom IKT uppmuntras. Genom att integrera fler kvinnor på den digitala arbetsmarknaden skulle den europeiska ekonomin kunna få en BNP-ökning på 16 miljarder euro. Bristande jämställdhet och diskriminering återkommer inom såväl utformning som inmatning och användning av artificiell intelligens (AI). Ofullständiga dataset och snedvridning kan skada hela resonemanget i ett AI-system och äventyra jämställdheten i samhället.

AH. Det är ytterst viktigt att samla in könsuppdelade data för att synliggöra skillnader och skapa riktad politik och för en jämställdhetsinriktad syn i alla aktuella frågor, bland annat könsrelaterat våld, funktionsnedsättningar, cancer och sällsynta eller kroniska sjukdomar, klimatförändringarnas konsekvenser, digitala färdigheter samt naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Könsspecifika data saknas fortfarande inom olika områden av EU:s och medlemsstaternas politik.

AI. Kvinnor är oproportionerligt underrepresenterade i nyhets- och informationsmedier. Den ojämlika framställningen av kvinnor och män i medier befäster stereotyper som påverkar hur man ser på kvinnor och män.

AJ. Jämställdhetsintegrering, jämställdhetsbudgetering och könsspecifik konsekvensbedömning är viktiga verktyg för att uppnå jämställdhet inom alla EU:s politikområden. Jämställdhet behandlas inom EU-politiken genom olika fonder och instrument, och det är mycket viktigt att optimala synergieffekter mellan dessa möjliggörs. Det är särskilt viktigt att det vidtas socioekonomiska åtgärder i efterdyningarna av covid-19-hälsokrisen, bland inom ramen för EU:s återhämtningsplan.

AK. Jämställdhetsstrategin för 2020–2025 och stärkt politik för jämställdhet på EU-nivå är avgörande för att säkerställa att effekterna av covid-19-krisen inte ökar klyftan mellan könen och att krisåtgärderna bidrar till att minska diskrimineringen av kvinnor.

AL. Covid-19-krisen har även fått följder för sexarbetare, som löper en ökad risk för förlorad inkomst och fattigdom, och som fortsatt saknar ram och möjlighet att åtnjuta sina mänskliga rättigheter.

AM. Det är viktigt med enade åtgärder för uppåtgående konvergens och harmonisering av kvinnors rättigheter i Europa genom en stark pakt mellan medlemsstaterna, där man delar och förbinder sig till den mest ambitiösa lagstiftning och bästa praxis som för närvarande är i kraft i EU.

AN. Det finns en kommissionsledamot som enbart ansvarar för jämlikhet och Europaparlamentet har ett utskott som särskilt ägnar sig åt kvinnors rättigheter och jämställdhet, men det finns ingen specifik rådskonstellation för jämställdhet, och de ministrar och statssekreterare som ansvarar för jämställdhet har inget dedikerat diskussionsforum.

Allmänna anmärkningar

1. Europaparlamentet välkomnar antagandet av kommissionens meddelande *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025*, som lades fram i tid under den nya kommissionens första 100 dagar, som ett starkt tecken på politiskt engagemang för EU:s jämställdhetspolitik och som en kraftfull, tydlig och ambitiös politisk ram för att ytterligare förverkliga kvinnors rättigheter och jämställdhet samt motverka angrepp mot dem. Parlamentet stöder kommissionens mål att skapa ett EU som är fritt från diskriminering och strukturell ojämlikhet, för alla människor i all sin mångfald. Parlamentet understryker betydelsen av den dubbelmetod som man valt, bestående av målinriktade åtgärder, och åtagandet att konsekvent genomföra jämställdhetsintegrering och intersektionalitet som tvärgående principer, och välkomnar den starka kopplingen mellan arbetsrelaterade frågor och avskaffandet av stereotyper, könsfördomar och könsdiskriminering samt efterlyser strikta övervakningsmekanismer för att regelbundet mäta och utvärdera framgångarna för strategin och dess åtgärder.

2. Europaparlamentet betonar dock behovet av ett möjlighetsbaserat synsätt i jämställdhetsstrategin. Parlamentet uppmanar kommissionen att ha lika möjligheter för kvinnor som utgångspunkt för att ge strategin ytterligare genomslag.

3. Europaparlamentet ser positivt på att jämställdhet prioriteras av den nya kommissionen och dess ordförande samt att det har utnämnts en särskild kommissionsledamot med ansvar för jämlikhet, och ser fram emot den årliga jämställdhetsrapporten som ett användbart verktyg för att utvärdera framstegen och upptäcka befintliga klyftor samt behoven av jämställdhetsintegrering i den politiska ramen.

4. Europaparlamentet välkomnar tillkännagivandet av flera kompletterande EU-initiativ, såsom EU:s handikappstrategi med bindande åtgärder för perioden efter 2020, hbti plus-strategin och EU-ramverket om strategier för jämlikhet för och integration av romer efter 2020, och efterlyser en strategisk ram för att sammanlänka dem, och ett intersektionellt förhållningssätt i alla dessa strategier. Parlamentet betonar vikten av att övervaka de situationer som behandlas och flexibelt anpassa jämställdhetsstrategin och andra relevanta strategier till resultaten, liksom till de kommande utmaningarna, genom att använda nuvarande politik eller föreslå nya verktyg, vilket den senaste covid-19-krisen har visat. Parlamentet upprepar behovet av att intensifiera de specifika åtgärderna för icke-diskriminering och jämställdhet och skydd av kvinnor som är föremål för strukturell ojämlikhet, och påminner kommissionen om att det krävs ytterligare insatser i denna riktning.

5. Europaparlamentet beklagar att strategin fortfarande är vag i fråga om tidsaspekten för flera, mycket välkomna, åtgärder och att den varken fastställer några konkreta jämställdhetsmål som ska uppnås senast 2025 eller tydliga övervakningsverktyg. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att fastställa en konkret färdplan med tidsramar, mål, en årlig översyn och övervakningsmekanism, tydliga och mätbara framgångsindikatorer och ytterligare riktade åtgärder. Parlamentet begär dessutom att riktlinjer ska läggas fram, liksom en färdplan för hur den intersektionella metoden och jämställdhetsintegrering, inbegripet jämställdhetsbudgetering, ska genomföras på ett effektivt sätt i EU:s beslutsfattande, och att särskilda verktyg (såsom indikatorer, mål och övervakningsverktyg) ska utvecklas, samt att tillräckliga mänskliga och ekonomiska resurser ska anslås så att de kan tillämpas i all EU-politik. Parlamentet efterlyser tydliga tidsramar för utveckling av den tillkännagivna ramen för samarbete mellan plattformar på internet, EU-strategin för utrotande av människohandel, strategin för jämställdhet inom den audiovisuella industrin (som ingår i delprogrammet Media) och den EU-omfattande kommunikationskampanjen för att motverka könsstereotyper.

6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att respektera åtagandena i arbetsprogrammet för 2020 i alla översyner och att lägga fram ett förslag till bindande åtgärder för insyn i lönesättningen, en EU-strategi för brottsoffers rättigheter och en ny EU-strategi för utrotande av människohandel. Parlamentet beklagar att förslaget om bindande åtgärder för insyn i lönesättningen inte infördes 2020 som planerat.

7. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att anta och genomföra antidiskrimineringsdirektivet samt att garantera att diskriminering på flera grunder och olika former av intersektionell diskriminering undanröjs i alla EU-medlemsstater.

8. Europaparlamentet påminner om behovet att bekämpa diskriminering på flera grunder, särskilt av sårbara grupper såsom kvinnor med funktionsnedsättning, svarta kvinnor, migrantkvinnor, kvinnor som tillhör etniska minoriteter, romska kvinnor, äldre kvinnor, ensamstående mödrar, hbtqi plus-personer och hemlösa kvinnor, och betonar vikten av att säkerställa att de gynnas av målen och åtgärderna i EU-strategin för jämställdhet 2020–2025. Parlamentet uppmanar kommissionen att fastställa uttryckliga riktlinjer för genomförandet av den intersektionella ramen, där man bör prioritera deltagande av grupper som drabbas av samverkande former av diskriminering i bedömningen av de olika effekterna av politik och åtgärder, för att kunna skräddarsy åtgärderna på varje område, vilka måste grundas på principen om icke-diskriminering.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i enlighet med strategins syften systematiskt införliva ett könsperspektiv i alla stadier av reaktioner på covid-19-krisen och främja kvinnors delaktighet på alla nivåer i beslutsprocessen. Parlamentet understryker att det skulle sända en felaktig signal att senarelägga vissa delar av den nya strategin, och uppmanar därför eftertryckligen kommissionen att fortsätta sitt arbete med den nya strategin enligt planen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta hänsyn till kvinnors behov i utformningen och fördelningen av den finansiering som avtalats inom ramen för EU:s återhämtningsplan ”Next Generation EU”.

10. Europaparlamentet betonar behovet av att säkerställa en tillförlitlig och lämplig insamling och analys av könsuppdelade data som underlag för beslutsprocesser genom att säkra och utöka finansieringen samt kapaciteten hos EIGE.

11. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att regelbundet utbyta bästa praxis och åta sig att sträva efter uppåtgående konvergens och harmonisering av kvinnors rättigheter i Europa genom att i sin respektive lagstiftning införa de mest ambitiösa nationella åtgärder och metoder som för närvarande är i kraft i EU:s medlemsstater.

12. Europaparlamentet begär även att EIGE:s jämställdhetsindex ska införlivas i kommissionens övervakningsförfarande, att det ska tas fram en indikator för pensionsklyftan mellan kvinnor och män, i enlighet med parlamentets rekommendation i sin resolution av den 14 juni 2017 om behovet av en EU-strategi för att sätta stopp för och förebygga pensionsklyftan mellan kvinnor och män ([35]), som ska övervakas inom ramen för strategin för jämställdhet, vilken samlar alla ojämlikheter som kvinnor upplever under sitt liv. Parlamentet begär vidare att andra indikatorer för löne- och omsorgsgap, den digitala könsklyftan osv. ska beaktas.

13. Europaparlamentet uppmanar rådet att införa en konstellation för jämställdhet som samlar ministrar och statssekreterare med ansvar för jämställdhet i ett särskilt forum för att åstadkomma gemensamma och konkreta åtgärder som syftar till att hitta lösningar på utmaningarna på området för kvinnors rättigheter och jämställdhet samt säkerställa att jämställdhetsfrågor diskuteras på högsta politiska nivå.

14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att bilda en formell rådskonstellation för jämställdhet för att ge de ministrar och statssekreterare som ansvarar för jämställdhetsfrågor ett särskilt forum för diskussioner och för att underlätta jämställdhetsintegrering i all EU-politik, inbegripet sysselsättnings- och socialpolitiken.

15. Europaparlamentet beklagar att jämställdhetsstrategin för 2020–2025 saknar hänvisningar till skydd för kvinnor och flickor som riskerar social utestängning, fattigdom och hemlöshet. Parlamentet uppmanar kommissionen att i sin kommande handlingsplan för integration och inkludering beakta dessa frågor, i syfte att förhindra att dessa kvinnor utestängs från den sociala och ekonomiska politiken och fattigdomscykeln därmed fördjupas ytterligare.

16. Europaparlamentet uppmanar rådet att anta rådets slutsatser för att godkänna strategin för jämställdhet och fastställa konkreta åtgärder för att genomföra den.

Utrotande av våld mot kvinnor och könsrelaterat våld

17. Europaparlamentet stöder kommissionens åtagande att bekämpa könsrelaterat våld, stödja och skydda brottsoffren och säkerställa att förövarna ställs till svars för sina brott. Parlamentet stöder kommissionens plan att fortsätta att verka för en EU-omfattande ratificering av Istanbulkonventionen. Parlamentet understryker i detta sammanhang behovet av särskilda åtgärder för att ta itu med de befintliga skillnaderna i lagstiftning, politik och tjänster mellan medlemsstaterna och ökningen under covid-19-pandemin av våld i hemmet och könsrelaterat våld. Parlamentet uppmärksammar dock det faktum att flera försök att övertyga motvilliga medlemsstater har misslyckats och att Ungerns regering nyligen beslutade att inte ratificera konventionen alls. Parlamentet välkomnar därför varmt kommissionens avsikt att under 2021 föreslå åtgärder för att uppnå

([35]) EUT C 331, 18.9.2018, s. 60.

Istanbulkonventionens mål i händelse av att EU:s anslutning fortfarande blockeras. Parlamentet begär att det genast inleds förberedande insatser för att införa ytterligare rättsligt bindande åtgärder och ett EU-ramdirektiv för att förebygga och motverka alla former av könsrelaterat våld, som bland annat behandlar frågor såsom kvinnlig könsstympning, tvångsaborter, tvångssterilisering och tvångsäktenskap, och att det ska omfatta sexuellt utnyttjande, människohandel, nätvåld, publicering av hämndporr och hatpropaganda på nätet mot kvinnor samt ha ett stark intersektionellt förhållningssätt. Parlamentet är positivt till initiativet att utvidga brottsområdena till att omfatta specifika former av könsrelaterat våld i enlighet med artikel 83.1 i EUF-fördraget. Parlamentet påminner om att dessa nya lagstiftningsåtgärder bör komplettera ratificeringen av Istanbulkonventionen.

18. Europaparlamentet välkomnar planen att lägga fram ytterligare en rekommendation och eventuell lagstiftning om förebyggande av skadliga sedvänjor och att lansera ett EU-nätverk för förebyggande av både könsrelaterat våld och våld i hemmet. Parlamentet begär att definitionerna och målen i Istanbulkonventionen ska tillämpas och att kvinnorättsorganisationer och civilsamhällesorganisationer ska involveras kontinuerligt. Parlamentet kräver att det läggs fram lämpliga uppföljningsåtgärder, samtliga med respekt för principen om icke-diskriminering. Parlamentet betonar vikten av de lokala och regionala myndigheternas delaktighet i denna process – när så är lämpligt utifrån medlemsstatens struktur. Parlamentet understryker betydelsen av utbildning, inbegripet pojkars och mäns utbildning, och efterlyser insatser mot könsstereotyper i detta avseende. Parlamentet vill att ordentligt skydd av kvinnor som fallit offer för våld i hemmet säkerställs och efterlyser ökade statliga medel och effektiva åtgärder på detta område.

19. Europaparlamentet understryker behovet av att samla in uppdelade data för alla former av könsrelaterat våld. Parlamentet välkomnar tillkännagivandet av en ny EU-omfattande undersökning om förekomsten av och dynamiken bakom alla former av våld mot kvinnor. Parlamentet betonar behovet av utförliga och jämförbara könsuppdelade data på EU-nivå och harmonisering av system för datainsamling mellan medlemsstaterna.

20. Europaparlamentet betonar nödvändigheten av att skydda minderåriga kvinnor som tillhör en minoritet eller som har hälsoproblem eller en funktionsnedsättning och som är potentiella offer och måltavlor för olika former av våld. Parlamentet stöder kommissionens plan att presentera och finansiera åtgärder för att motverka övergrepp, utnyttjande och våld som dessa särskilt sårbara kategorier kan utsättas för.

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att slå vakt om inkluderande jämlikhet för kvinnor och flickor med funktionssättning på alla områden i livet samt att trygga deras sexuella och reproduktiva rättigheter, att ge dem skydd mot våld i nära relationer och våld utfört av omsorgs- och stödtjänstpersonal och att i detta syfte införa informations- och kapacitetsuppbyggnadsprogram som riktar sig till personal inom hälso- och sjukvård, social- och omsorgstjänster, utbildning och arbetsförmedling, brottsbekämpande myndigheter och rättsväsendet.

22. Europaparlamentet betonar omfattningen och konsekvenserna av våld och trakasserier på arbetsplatsen och behovet av konkreta åtgärder på EU-nivå för att ta itu med dessa problem och bekämpa mobbning och sexuella trakasserier. Parlamentet påpekar att anhörigvårdare, hushållsanställda och jordbruksanställda, bland andra, i synnerhet saknar skydd och synlighet, och uppmanar medlemsstaterna att anta ILO:s konvention nr 189, i syfte att stärka rättigheterna för arbetstagare, särskilt kvinnor, i den informella ekonomin, och att säkerställa att klagomålsmekanismer är oberoende, konfidentiella och tillgängliga för alla kvinnor utan diskriminering samt att särskilda åtgärder vidtas för att skydda de klagande mot repressalier från arbetsgivaren och upprepad viktimisering. Parlamentet välkomnar kommissionens åtagande att i egenskap av arbetsgivare anta en ny genomgripande ram med en uppsättning av förebyggande och reaktiva åtgärder mot trakasserier på arbetsplatsen.

23. Europaparlamentet beklagar bristen på hänvisningar till jämställdhetsaspekten i diskussionen kring människohandel för arbetskraftsexploatering, vilket är särskilt påtagligt i fallet med hushållsanställda på grund av de begränsade möjligheterna att utföra inspektioner och övervaka arbetsverksamheten. Parlamentet påminner om sin resolution av den 28 april 2016 om kvinnliga hushållsanställda och omsorgsgivare i privata hushåll inom EU, och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att verka för utredningar på detta område, för att förbättra mekanismerna för identifiering och skydd av offren, och att involvera icke-statliga organisationer, fackföreningar, myndigheter och allmänheten i arbetet med att uppdaga sådana situationer.

24. Europaparlamentet är djupt oroat över karaktären på, omfattningen av och allvarsgraden hos våldet och trakasserierna i arbetslivet och följderna av alla former av våld mot kvinnor och flickor i arbetssituationer. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang ILO:s nyligen antagna konvention nr 190 om våld och trakasserier i arbetslivet, och uppmanar medlemsstaterna att utan dröjsmål ratificera och genomföra den. Parlamentet uppmanar även kommissionen och medlemsstaterna att införa effektiva och bindande åtgärder för att definiera och förbjuda våld och trakasserier inom

arbetslivet, inklusive faktisk tillgång till jämställdhetsanpassade, trygga och effektiva anmälnings- och tvistlösningsmekanismer, utbildning och informationskampanjer, stödtjänster och korrigerande åtgärder.

25. Europaparlamentet anser att kvinnliga arbetstagare som utsätts för könsrelaterat våld bör ha rätt till reducerade eller ändrade arbetstider och förflyttning till en annan arbetsplats. Parlamentet menar att könsrelaterat våld bör inkluderas i bedömningarna av arbetsplatsrisker.

26. Europaparlamentet fördömer kampanjen mot Istanbulkonventionen som är inriktad på våld mot kvinnor och den avsiktliga kampanjen för att misskreditera den. Parlamentet oroar sig över att den norm om nolltolerans för våld mot kvinnor och könsrelaterat våld, om vilken det råder en stark internationell samsyn, avvisats. Parlamentet påpekar att detta innebär ett ifrågasättande av själva kärnan i mänskliga rättigheter såsom jämställdhet, självbestämmande och människovärde. Parlamentet betonar den nyckelroll som civilsamhällesorganisationer spelar för att bekämpa könsrelaterat våld och stödja offren, och uppmanar därför eftertryckligen kommissionen att tillhandahålla tillräcklig finansiering till organisationer som arbetar för sådana mål. Parlamentet välkomnar åtagandet inom ramen för den nya strategin för brottsoffers rättigheter att ta itu med de särskilda behoven hos kvinnor och flickor som utsatts för våld, särskilt i syfte att säkerställa offrens rättigheter, skydd och ersättning. Parlamentet uppmanar rådet att omgående slutföra EU:s ratificering och fulla genomförande av Istanbulkonventionen och att förespråka att alla medlemsstater ratificerar den.

27. Europaparlamentet betonar behovet av att erkänna och bekämpa alla former av våld och trakasserier inom utbildningssystem, skolor, universitet, praktikprogram, program för yrkesmässig utveckling och övriga program, inom hela sektorn.

28. Europaparlamentet välkomnar de särskilda åtgärder som föreslagits för att komma till rätta med nätvåld som i oproportionerlig grad drabbar kvinnor och flickor (inbegripet trakasserier på nätet, nätmobbning och sexistisk hatpropaganda), i synnerhet aktivister, kvinnliga politiker och andra offentliga personer som är synliga i den offentliga debatten. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang tillkännagivandet av att detta fenomen kommer att tas upp i rättsakten om digitala tjänster och att man planerar att arbeta med techplattformarna och IKT-sektorn inom en ny samarbetsram, för att sektorn ska ta sig an problemet genom adekvata tekniska åtgärder, exempelvis förebyggande teknik och mekanismer för motåtgärder vid skadligt innehåll. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna och EU att anta ytterligare åtgärder, inklusive bindande lagstiftningsåtgärder, för att bekämpa dessa former av våld inom ramen för ett direktiv om förebyggande och bekämpning av alla former av våld mot kvinnor, och vill att medlemsstaterna ska få stöd i utvecklingen av utbildningsverktyg för de berörda myndigheterna i alla skeden, från förebyggande och skydd till åtal, såsom polisen och rättsväsendet, tillsammans med informations- och kommunikationssektorn, samtidigt som de grundläggande rättigheterna på internet skyddas.

29. Europaparlamentet ser med oro på att det inte finns något uttryckligt förbud mot diskriminering på grund av könsidentitet och könsuttryck i EU-rätten. Parlamentet konstaterar att hbtqi plus-personer fortfarande utsätts för diskriminering, trakasserier och utestängning från arbetsmarknaden. Parlamentet påminner om sina resolutioner av den 14 februari 2019 om framtiden för handlingsplanen för hbti-personer ([36]) respektive den 18 december 2019 om allmän diskriminering och hatpropaganda som drabbar hbti-personer ([37]). Parlamentet välkomnar antagandet av den första hbti plus-strategin någonsin, och uppmanar kommissionen att följa upp sin handlingsplan för hbti-personer 2016–2019 med specifika åtgärder för att motverka diskriminering på arbetsplatsen på grund av sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck eller könsegenskaper.

30. Europaparlamentet välkomnar den nyligen antagna EU-strategin för brottsoffers rättigheter (2020–2025), som är den första i sitt slag och som kommer att behandla de särskilda behoven hos offer för könsrelaterat våld, i synnerhet ett särskilt angreppssätt mot psykiskt våld mot kvinnor och konsekvenserna för deras psykiska hälsa på lång sikt. Parlamentet betonar behovet av att åtgärda de nuvarande luckorna i EU-lagstiftningen och uppmanar kommissionen att utan dröjsmål lägga fram ett förslag till översyn av direktivet om brottsoffers rättigheter med hänsyn till internationella bestämmelser om våld mot kvinnor, exempelvis Istanbulkonventionen, i syfte att stärka lagstiftningen om brottsoffers rättigheter, skydd och ersättning. Parlamentet betonar att alla brottsoffer måste ges faktisk tillgång till rättslig prövning genom genomförande av direktivet för brottsoffers rättigheter, som fortfarande brister i vissa medlemsstater. Parlamentet efterlyser fortsatt främjande av brottsoffers rättigheter även genom befintliga instrument såsom europeiska skyddsordern.

31. Europaparlamentet vill rikta kommissionens och medlemsstaternas uppmärksamhet mot den ytterst dramatiska situationen för föräldralösa barn som utsätts för könsrelaterat våld eller tvingas leva i en miljö som präglas av våld i hemmet, och kräver att de tar denna situation i beaktande vid hantering av problemet med våld i hemmet.

([36]) Antagna texter, P8_TA(2019)0129.
([37]) Antagna texter, P8_TA(2019)0101.

32. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att lägga fram den efterlängtade EU-strategin för utrotande av människohandel och understryker behovet av ett tydligt erkännande av den könsspecifika prägeln på människohandel och sexuellt utnyttjande, eftersom kvinnor och flickor är de som drabbas hårdast. Parlamentet slår fast att sexuellt utnyttjande för surrogatmoderskap och reproduktiva ändamål eller ändamål såsom tvångsäktenskap, prostitution och pornografi, är oacceptabelt och en kränkning av människans värdighet och de mänskliga rättigheterna. Parlamentet begär därför att man i strategin noga undersöker situationen för prostituerade kvinnor, med särskilt fokus på kopplingen mellan prostitution och handel med kvinnor och minderåriga, i EU och globalt, liksom den alltmer omfattande användningen av internet i exploateringssyfte. Parlamentet framhåller den viktiga roll och det arbete som EU:s samordnare för kampen mot människohandel har, och uppmanar eftertryckligen kommissionen att utan vidare dröjsmål utse den nya samordnaren, för att noga övervaka medlemsstaternas genomförande av direktivet mot människohandel. Parlamentet insisterar på betydelsen av att inkludera åtgärder och strategier för att minska efterfrågan.

33. Europaparlamentet efterlyser kraftfullare åtgärder vad gäller lagstiftning om sexualbrott, och understryker att sex alltid måste vara frivilligt. Parlamentet uppmanar kommissionen att inkludera rekommendationer till alla medlemsstater om att ändra definitionen av våldtäkt i sin nationella lagstiftning, så att den bygger på avsaknad av samtycke.

34. Europaparlamentet välkomnar den EU-omfattande kommunikationskampanjen för att bekämpa könsstereotyper samt våldsförebyggande åtgärder med inriktning på män, pojkar och manlighet. Parlamentet efterlyser tydligare åtgärder för att komma åt destruktiva manliga normer, eftersom könsstereotyper är en grundorsak till bristande jämställdhet och påverkar alla delar av samhället.

35. Europaparlamentet efterlyser mer uppmärksamhet och stöd till barnhem och fosterhem för våldsoffer, som har fått stänga sina portar eller vars inhysningskapacitet har begränsats drastiskt under covid-19-pandemin, vilket har lett till att kvinnor eller unga flickor och barn riskerar att behöva sitta i karantän i samma hem som sina förövare.

36. Europaparlamentet understryker att våld mot kvinnor ofta är den huvudsakliga anledningen till att kvinnor blir hemlösa. Parlamentet uppmanar därför eftertryckligen kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga våld mot kvinnor som leder till att kvinnor blir eller förblir hemlösa under längre tid.

37. Europaparlamentet välkomnar tillkännagivandet av en rekommendation om förebyggande av skadliga sedvänjor, vid sidan av eventuell lagstiftning, för att bekämpa könsstympning, tvångssterilisering, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap samt så kallat hedersvåld, som särskilt skadar barn och unga flickor.

Kvinnor och ekonomin

38. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen och medlemsstaterna att vidareutveckla och förbättra insamling av könsuppdelade data ([38]), statistisk, forskning och analys samt stöd till och åtgärder för att bygga upp kapaciteten inom institutioner och organisationer i det civila samhället för insamling och analys av data, särskilt när det gäller kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och på områden såsom informell sysselsättning, företagande, tillgång till finansiering och hälso- och sjukvård, oavlönat arbete, fattigdom och de sociala trygghetssystemens inverkan. Dessutom uppmanar parlamentet eftertryckligen EIGE och alla andra relevanta EU-institutioner och EU-byråer att utarbeta och införa nya indikatorer för till exempel fattigdom bland förvärvsarbetande, tidsfattigdom, luckor i tidsanvändningen, värdet på omsorgsarbete (avlönat och/eller oavlönat) och utnyttjandegraden bland kvinnor respektive män, inklusive avseende direktivet om balans mellan arbete och privatliv. Parlamentet uppmanar kommissionen att använda dessa data för att effektivt genomföra könsspecifika konsekvensbedömningar av sin politik och sina program liksom av övriga EU-byråers och EU-institutioners politik och program.

39. Europaparlamentet stöder översynen av Barcelonamålen och uppmaningen till medlemsstaterna att säkerställa adekvata investeringar i omsorgstjänster och långvarig vård och omsorg, inbegripet med tillgängliga EU-medel, samt att säkerställa prismässigt överkomlig och tillgänglig barnomsorg av god kvalitet, inbegripet förskoleverksamhet, för att ge i synnerhet unga mödrar möjlighet att arbeta och/eller studera, och påminner i detta sammanhang om princip 11 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet efterlyser ekonomiskt stöd till och utbyte av bästa praxis mellan de medlemsstater som ännu inte har uppnått målen. Parlamentet välkomnar dessutom utvecklingen av vägledning för medlemsstaterna om hur de ska ta itu med negativa ekonomiska incitament i samband med sociala, ekonomiska och skattemässiga strategier. Parlamentet framhåller målet att kvinnor och män ska ha lika försörjnings- och omsorgsansvar, och att detta mål måste stå i centrum för dessa insatser, och välkomnar i detta sammanhang direktivet om balans mellan arbete och privatliv som ett första steg.

([38]) Se parlamentets resolution av den 30 januari 2020 om lönegapet mellan kvinnor och män.

40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en särskild ”vård- och omsorgsgiv för Europa” som innebär att man tar ett helhetsgrepp i fråga om alla slags behov och tjänster inom vård och omsorg, och fastställer miniminormer och kvalitetsriktlinjer för vård och omsorg under hela livscykeln, inklusive för barn, äldre och personer med långvariga behov. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samla in uppdelade data om tillhandahållandet av vård- och omsorgstjänster. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att snabbt och fullt ut införliva och genomföra direktivet om balans mellan arbete och privatliv för att säkerställa en rimlig fördelning mellan arbete och familjeliv, och att gå längre än direktivets miniminormer genom att införa åtgärder såsom fullt betald ledighet och främjande av mäns likvärdiga roll som omsorgsgivare för att bekämpa könsstereotyper vid bland annat uttag av pappa- och/eller mammaledighet, erkännande av anhörigvårdarnas roll genom säkerställande av deras tillgång till social trygghet och deras rätt till pensionsrättigheter, stöd till tjänster som är anpassade efter de särskilda utmaningarna för och behoven hos föräldrar och/eller familjemedlemmar som tar hand om personer med funktionsnedsättning, kroniskt sjuka eller äldre personer, och flexibla arbetsformer som inte är till skada för eller sker på bekostnad av löneutvecklingen, tillgången till sociala rättigheter och arbetstagarrättigheter och bidrag, och som respekterar arbetstagares rätt att vara nedkopplade. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att årligen noggrant och systematiskt övervaka medlemsstaternas genomförande av direktivet om balans mellan arbete och privatliv.

41. Europaparlamentet efterfrågar prismässigt överkomlig barnomsorg och långvarig vård och omsorg av god kvalitet som gör det möjligt särskilt för kvinnor att återvända till arbetslivet, och som underlättar ett förenande av privatliv och arbetsliv.

42. Europaparlamentet betonar att man behöver inrätta ett nät av daghems- och förskoleverksamhet. Parlamentet påpekar att detta är ett brett socialt ansvar och bör vara en allmän offentlig tjänst som faktiskt finns tillgänglig för alla barn och familjer som vill använda sig av det.

43. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att på grundval av utbyte av bästa praxis införa ”omsorgspoäng” som gynnar både kvinnor och män, så att en person som gör avbrott i yrkeskarriären för att ägna sig åt informell vård av familjemedlemmar eller utnyttjar formella möjligheter till omsorgsledighet, exempelvis mammaledighet, pappaledighet och föräldraledighet, ska bli kompenserad och kunna tillgodogöra sig dessa poäng i beräkningen av pensionsrättigheter på ett rättvist sätt. Parlamentet anser att sådana poäng bör tilldelas under en kort och fastställd tidsperiod, för att inte ytterligare förankra stereotyper och ojämlikheter.

44. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att vidta särskilda åtgärder för att bekämpa risken för fattigdom bland äldre och pensionärer samt höja pensionerna och öka de sociala förmånerna. Parlamentet anser att inkomstskillnaderna mellan manliga och kvinnliga pensionärer måste överbryggas, vilket kräver höjda pensioner och upprätthållande och förstärkning av offentliga, allmänna och solidaritetsbaserade system för social trygghet, för att säkerställa att de är omfördelningsbara och ger en rättvis och anständig inkomst efter ett helt arbetsliv, och garantera hållbarheten i de offentliga systemen för social trygghet genom att skapa arbetstillfällen med rättigheter och höja lönerna.

45. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, parlamentet och rådet att noggrant undersöka kvinnors behov och deltagande på arbetsmarknaden samt horisontell och vertikal arbetsmarknadssegregering i samband med utformningen av program inom nästa fleråriga budgetram och EU:s återhämtningsplan *Next Generation EU*.

46. Europaparlamentet anser att det är viktigt att vidta åtgärder för att skydda familjen, bland annat genom att tillhandahålla adekvat barnomsorg till ett överkomligt pris, eftersom detta kommer att bidra positivt till kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och förbättra deras pensionsutsikter.

47. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att övervaka att direktivet om balans mellan arbete och privatliv införlivas korrekt i nationell lagstiftning senast 2022 och se till att det genomförs till fullo.

48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samla in data om tillhandahållandet av olika former av omsorg (barnomsorg, äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning eller personer med behov av långvarig vård) för att bidra till en studie om omsorgsklyftan som ska fungera som underlag för ett initiativ till en europeisk omsorgsstrategi. Parlamentet noterar att denna strategi, med respekt för medlemsstaternas behörigheter i enlighet med fördragen, ska syfta till att förbättra samarbetet och samordningen kring alla åtgärder som kan vara till gagn för anhörigvårdare i EU och för de personer som de drar omsorg om. Parlamentet betonar att samarbete på europeisk nivå i kombination med en effektiv användning av EU-medel kan bidra till utvecklingen av tillgängliga omsorgstjänster av god kvalitet till ett överkomligt pris.

49. Europaparlamentet välkomnar rådets beslut att aktivera den ”allmänna undantagsklausulen” och uppmanar medlemsstaterna att investera i offentliga tjänster, inbegripet kostnadsfri barnomsorg och hälso- och sjukvård, i syfte att skapa nya högkvalitativa arbetstillfällen och mildra krisens samhällsekonomiska effekter. Parlamentet anser att åtstramningsåtgärder har långsiktiga negativa konsekvenser, särskilt för kvinnor, och att de därför inte bör vidtas efter covid-19-krisen.

50. Europaparlamentet välkomnar instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE). Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att SURE beaktar kvinnors inkomstförluster.

51. Europaparlamentet betonar att man behöver öka investeringar i tjänster avsevärt, särskilt hälso- och sjukvårds-, utbildnings- och kollektivtrafiktjänster, för att tillgodose befolkningens behov och bidra till kvinnors oberoende, jämlikhet och frigörelse.

52. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att lägga fram bindande åtgärder för insyn i lönesättningen, vilket kan vara ett användbart verktyg för att upptäcka klyftor och diskriminering inom samma sektor och överbrygga löneklyftan mellan könen. Parlamentet beklagar dock att offentliggörandet av detta förslag har försenats, och uppmanar kommissionen att lägga fram förslaget så snart som möjligt. Parlamentet betonar i detta sammanhang att det behövs ett omfattande samarbete med, och full inkludering av, arbetsmarknadens parter och alla berörda aktörer i linje med nationell praxis och nationella traditioner. Parlamentet påpekar dock att frågan om lika lön för lika eller likvärdigt arbete mellan män och kvinnor inom olika yrkessektorer fortfarande måste behandlas så att den omfattar skillnader i lön för likvärdigt arbete på den könssegregerade arbetsmarknaden, med lägre löner inom vissa sektorer som främst sysselsätter kvinnor, såsom vård och omsorg, detaljhandel, försäljning och utbildning, jämfört med t.ex. tillverkningssektorn eller tekniska yrken, som anställer fler män. Parlamentet rekommenderar starkt inkluderingen av principen om lika lön för kvinnor och män för likvärdigt arbete, som skulle kunna definieras på följande sätt: ”Arbete ska anses likvärdigt om det utförda arbetet, baserat på en jämförelse mellan två grupper av arbetstagare som inte har bildats på ett godtyckligt sätt, är jämförbart med beaktande av sådana faktorer som arbetsförhållandena, den grad av ansvar som arbetstagarna har och de fysiska eller psykiska krav som arbetet kräver”. Parlamentet påpekar att könsneutrala verktyg för arbetsvärdering och klassificeringskriterier behöver utvecklas för detta ändamål.

53. Europaparlamentet välkomnar kommissionens utvärdering av den befintliga ramen för lika lön för lika arbete eller likvärdigt arbete, inledandet av ett samrådsförfarande om hur man kan öka jämställdheten i arbetslivet, den kommande rapporten om pensionernas tillräcklighet och övervägandet av att tilldela pensionspoäng i tjänstepensionssystemen för omsorgsrelaterade avbrott i arbetslivet.

54. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att under det kommande året lägga fram en översyn av direktiv 2006/54/EG i enlighet med den senaste utvärderingen av hur EU:s lagar om lika lön fungerar och genomförs, samt i enlighet med Europeiska unionens domstols rättspraxis. Parlamentet anser att en sådan översyn bör innehålla en definition av ”likvärdigt arbete” inom alla yrkessektorer, som införlivar könsperspektivet, samt en hänvisning till diskriminering på flera grunder och ytterligare åtgärder för att säkerställa direktivets verkställbarhet.

55. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 30 januari 2020 om lönegapet mellan kvinnor och män. Parlamentet efterlyser en omedelbar översyn av åtgärdsplanen och en ambitiös ny åtgärdsplan för överbryggande av lönegapet mellan kvinnor och män före utgången av 2020, som bör fastställa tydliga mål för medlemsstaternas minskning av lönegapet under de kommande fem åren och se till att sådana mål beaktas i de landspecifika rekommendationerna. Parlamentet betonar i synnerhet behovet av att integrera ett intersektionellt perspektiv i den nya åtgärdsplanen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att involvera arbetsmarknadens parter och organisationer i det civila samhället i arbetet med att utarbeta nya strategier för att överbrygga lönegapet mellan kvinnor och män och förbättra och vidareutveckla statistik, forskning och analys, för att bättre kunna mäta och övervaka framstegen i arbetet med att minska lönegapet mellan kvinnor och män, varvid särskild uppmärksamhet måste ägnas åt grupper som utsätts för diskriminering på flera grunder och intersektionella former av diskriminering. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppmärksamma de faktorer som leder till pensionsklyftan och stödja medlemsstaterna i deras åtgärder för att minska den genom att fastställa en indikator för pensionsklyftan mellan kvinnor och män för att bedöma de ackumulerade jämställdhetsbrister som kvinnor upplever under hela livets gång.

56. Europaparlamentet noterar att skattepolitiken har olika konsekvenser för olika typer av hushåll. Parlamentet betonar att individuell beskattning kan vara avgörande för att uppnå skatterättvisa för kvinnor. Parlamentet understryker att vissa beskattningsformer inverkar negativt på kvinnors sysselsättningsgrad och ekonomiska oberoende, och konstaterar att skattepolitiken bör optimeras så att kvinnors deltagande på arbetsmarknaden i högre grad uppmuntras ekonomiskt. Parlamentet uppmärksammar de potentiella negativa konsekvenser som sambeskattning kan få för pensionsklyftan mellan kvinnor och män. Parlamentet betonar att skattesystemen bör frångå antagandet att hushållen lägger ihop och delar sina

inkomster rättvist. Parlamentet understryker den inverkan som fattigdom i kombination med menstruation har på många europeiska kvinnor till följd av dyra intimhygienprodukter och höga skatter på dessa produkter i flera medlemsstater, och uppmanar därför med eftertryck medlemsstaterna att vidta åtgärder mot denna indirekta skattediskriminering och fattigdom i kombination med menstruation.

57. Europaparlamentet påminner om att finansierings- och skattepolitiken har en stark jämställdhetsaspekt. Parlamentet välkomnar kommissionens åtagande att jämställdhetsintegrera hela den fleråriga budgetramen, i synnerhet avseende Europeiska socialfonden+ (ESF+), i syfte att främja kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, balans mellan arbete och privatliv och kvinnligt företagande, men beklagar bristen på jämställdhetsbudgetering i den nya fleråriga budgetramen och i strukturfonderna. Parlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare främja och förbättra användningen av jämställdhetsbudgetering, och uppmanar medlemsstaterna att integrera könsperspektivet i skattepolitiken, inklusive jämställdhetsrevisioner av finanspolitiken, för att undanröja skattebaserad könsdiskriminering.

58. Europaparlamentet påminner på nytt om att det bör läggas större fokus på jämställdhet i de olika faserna av den europeiska planeringsterminen, och begär att det ska införas en jämställdhetspelare och ett övergripande jämställdhetsmål i den strategi som ska efterträda Europa 2020-strategin. Parlamentet yrkar på att man ska införliva tydliga jämställdhetsindikatorer och ta fram statistiska metoder och analyser för att övervaka framstegen för jämställdhet ur med ett intersektionellt perspektiv i de landsspecifika utmaningar som fastställs på den sociala resultattavlan.

59. Europaparlamentet understryker att 70 procent av världens arbetskraft inom hälso- och sjukvård och socialt arbete är kvinnor, som ofta får minimilöner och arbetar under otrygga arbetsförhållanden, och efterlyser en höjning av löner och förbättrade arbetsvillkor inom starkt kvinnodominerade sektorer såsom vård och omsorg, hälso- och sjukvård och detaljhandel, samt ett avskaffande av löne- och pensionsklyftan och arbetsmarknadssegregeringen.

60. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i samråd med arbetsmarknadens parter ta fram könsmedvetna arbetsmiljöriktlinjer, med särskild inriktning på yrkeskategorier i främsta ledet, för att skydda arbetstagarna inom dessa yrken vid framtida utbrott. Parlamentet understryker att förändrade arbetsvillkor, till exempel distansarbete, som erbjuder möjligheter till mer flexibla arbetsformer och en bättre balans mellan arbete och privatliv, också kan påverka möjligheten att koppla ned samt intensifiera arbetsbördan, vilket drabbar kvinnor mycket mer än män på grund av deras övervägande eller traditionella roll som huvudansvariga för hem och familj. Därför uppmanar parlamentet kommissionen att lägga fram ett könsmedvetet lagstiftningsförslag om rätten att koppla ned, samt ett direktiv om psykisk hälsa på arbetsplatsen som syftar till att erkänna ångest, depression och utbrändhet som yrkessjukdomar, och att inrätta mekanismer för förebyggande och för återintegrering av drabbade arbetstagare i arbetskraften.

61. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över direktiv 92/85/EEG, för att säkerställa att kvinnor överallt i Europa på lika villkor som män kan dra nytta av den fria rörligheten för arbetstagare ([39]).

62. Europaparlamentet framhåller att medlemsstaterna behöver lägga fram evidensbaserade, välutformade arbetsmarknadspolitiska strategier och reformer som de facto förbättrar kvinnornas arbetsvillkor och skapar fler arbetstillfällen av god kvalitet.

63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en europeisk strategi för socialt skydd, i syfte att behandla frågan om arbetstagarnas fria rörlighet och, i synnerhet, feminiseringen av fattigdomen, med särskild tonvikt på hushåll med ensamstående mödrar.

64. Europaparlamentet understryker att lika möjligheter och ett större deltagande av kvinnor på arbetsmarknaden kan öka sysselsättningen, det ekonomiska välståndet och konkurrenskraften i Europa. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fastställa mål om att minska otrygga anställningar och ofrivilligt deltidsarbete för att förbättra situationen för kvinnor på arbetsmarknaden.

65. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att tillämpa en särskild strategi för ensamstående mödrar, eftersom de är särskilt utsatta ekonomiskt i och med att de ofta tjänar mindre än män och är mer benägna att lämna arbetsmarknaden när de blir föräldrar. Parlamentet uppmanar kommissionen att i detta sammanhang stärka genomförandet av befintliga lagstiftningsverktyg för gränsöverskridande inkassering av underhåll, och öka allmänhetens medvetenhet om att dessa finns. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att föra ett nära samarbete med medlemsstaterna för att kartlägga praktiska problem kopplade till inkassering av underhåll i gränsöverskridande situationer och utveckla verktyg för ett effektivt verkställande av betalningsskyldigheter.

([39]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/54/EU av den 16 april 2014 om åtgärder som underlättar utövandet av arbetstagares rättigheter i samband med fri rörlighet för arbetstagare, EUT L 128, 30.4.2014, s. 8.

66. Europaparlamentet konstaterar att andelen kvinnor på arbetsmarknaden är lägre än andelen män. Parlamentet framhåller att man behöver sänka inkomstskatten för att uppmuntra till deltagande på arbetsmarknaden.

67. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att vidta ytterligare åtgärder i kampen mot diskriminering av kvinnor på arbetsmarknaden.

68. Europaparlamentet påminner om att arbetslivet fortfarande är ojämlikt i fråga om inkomst, karriärmöjligheter, kvinnodominerade sektorer, tillgång till socialt skydd och utbildning. Parlamentet påminner om att alla dessa dimensioner måste åtgärdas för att jämställdhet ska kunna uppnås.

69. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa lika stor delaktighet och lika möjligheter på arbetsmarknaden för kvinnor och män, och att ta itu med feminiseringen av fattigdomen i alla dess former, inbegripet fattigdom bland äldre, särskilt genom att ta hänsyn till könsaspekten i tillgången och åtkomsten till adekvata pensionsrättigheter för att undanröja pensionsklyftan mellan kvinnor och män, och genom att förbättra arbetsvillkoren inom kvinnodominerade sektorer och yrken, exempelvis hotell och restaurang-, turism-, lokalvårds- och omsorgssektorn. Parlamentet framhåller vikten av att ta itu med den kulturella undervärderingen av yrken som domineras av kvinnor, samt behovet att bekämpa sådana stereotyper och överrepresentationen av kvinnor inom atypiska anställningsformer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa likabehandling av migrantkvinnor (även genom en översyn av systemet för att erkänna yrkeskvalifikationer) och andra särskilt utsatta kvinnogrupper. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka andelen arbetstagare som omfattas av kollektiva förhandlingar på sektorsnivå och att stärka arbetsmarknadsparternas deltagande i de politiska beslutsprocesserna, för att främja stabil sysselsättning av god kvalitet. Parlamentet betonar behovet av strategier för att uppmuntra och stödja initiativ till kvinnligt företagande.

70. Europaparlamentet konstaterar att den växande gigekonomin får konsekvenser för arbetstagare med lägre facklig organisationsgrad, som löper risk för otrygga anställningar på grund av exempelvis oregelbundna arbetstider och inkomster, brist på avtalsenliga anställningsrättigheter, osäkerhet i fråga om social trygghet och pensioner eller bristfällig tillgång till karriärutveckling och omskolning. Parlamentet är oroat över att den osäkerhet och otrygghet som är förknippad med gigekonomin och som förvärras av de begränsningar som har införts i den rådande krisen inverkar särskilt negativt på kvinnor, som fortfarande axlar omsorgsbördan på en starkt könsuppdelad arbetsmarknad, framför allt de som drabbas av diskriminering på flera grunder. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att genomföra socialskyddsåtgärder som är riktade till kvinnor som frilansar eller är anställda i gigekonomin. Kommissionen uppmanas att noga övervaka genomförandet av direktiv 2010/41/EU.

71. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att anta en handlingsplan för att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet understryker behovet av jämställdhetsintegrering utifrån ett intersektionellt förhållningssätt i enlighet med principerna 2 och 3 i pelaren.

72. Europaparlamentet betonar att lönegapet mellan kvinnor och män inom mediesektorn är stort, och att kvinnliga journalister oftare än män utsätts för trakasserier, våld, sexism och diskriminering. Parlamentet påminner om det andra kapitlet i den europeiska pelaren för sociala rättigheter om rättvisa arbetsvillkor. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att värna rätten till rättvisa och säkra arbetsvillkor för alla arbetstagare inom mediesektorn.

73. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att säkerställa att migrant- och flyktingkvinnor har tillgång till hälso- och sjukvård, sysselsättning, livsmedel och informationstjänster, och att begränsa skyddsrisker, särskilt våld mellan män och kvinnor och människohandel med kvinnor.

74. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att vidta beslutsamma åtgärder för att bestraffa företag som inte följer arbetslagstiftningen och diskriminerar mellan kvinnor och män. Parlamentet anser dessutom att ett villkor för att företag ska beviljas EU-medel bör vara att de tillämpar höga arbetsstandarder och inte diskriminerar kvinnor.

75. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att organisera en kampanj för att främja fler kvinnor på befattningar med ekonomiskt beslutsfattande genom att lyfta fram de ekonomiska och samhälleliga fördelarna med detta, och utbyta bästa praxis såsom offentliga index över företags jämställdhetsresultat. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att fortsätta att arbeta med medlemsstaterna liksom med det nuvarande och det inkommande rådsordförandeskapet för att så snabbt som möjligt bryta dödläget i rådet och anta det föreslagna direktivet om kvinnor i styrelser, och att utveckla en strategi tillsammans med medlemsstaterna för en meningsfull representation av alla kvinnor med olika bakgrunder i beslutsfattande roller, bland annat inom alla EU-institutioner.

76. Europaparlamentet påminner om att den kvinnliga underrepresentationen i det offentliga och politiska livet hindrar demokratiska institutioner och processer från att fungera korrekt. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att uppmuntra och stödja åtgärder för att underlätta ett jämlikt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocesser på nationell, regional och lokal nivå.

77. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anta åtgärder för att motverka glastaksfenomenet, exempelvis omfattande föräldraledighet, tillgång till högkvalitativ barnomsorg till ett överkomligt pris och avskaffande av alla former av direkt och indirekt diskriminering i samband med befordringar på arbetsmarknaden.

78. Europaparlamentet välkomnar stödet för en jämn könsfördelning i valda organ såsom Europaparlamentet. Parlamentet begär att bindande åtgärder, såsom kvoter, ska införas, och betonar att parlamentet måste fungera som en förebild i detta avseende. Parlamentet välkomnar dessutom kommissionens tillkännagivande av att den avser att föregå med gott exempel vad gäller ledningspositioner, och efterlyser strategier för att garantera en meningsfull representation av kvinnor från olika bakgrunder i beslutsfattande positioner inom kommissionen. Parlamentet noterar de ansträngningar som redan gjorts för att uppnå detta i den nuvarande kommissionens sammansättning, och betonar att samma ambition behövs för parlamentet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa bindande kvoter i sina valsystem för att säkerställa en rättvis representation av kvinnor och män i både Europaparlamentet och de nationella parlamenten.

79. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att försöka få fler kvinnor att rösta och ställa upp som kandidater i 2024 års val till Europaparlamentet. Parlamentet betonar i detta sammanhang att vallagstiftningen behöver ändras så att det blir möjligt att tillfälligt ersätta en ledamot av Europaparlamentet som utnyttjar sin rätt till mamma-, pappa- eller föräldraledighet. Parlamentet uppmanar kommissionen att se över vallagstiftningen i detta syfte och uppmanar rådet att godkänna denna ändring.

80. Europaparlamentet kräver att kvinnor också ska kunna förverkliga sina liv på landsbygden och i avlägsna områden. Parlamentet påpekar att nödvändig infrastruktur måste finnas tillgänglig, att nya verksamhetsområden måste inrättas, att återgången till arbetslivet måste underlättas och att deltagandet av en stor mängd olika samarbetspartner måste uppmuntras för att stödja, uppmuntra, underlätta och främja tillträdet till arbetsmarknaden för dessa kvinnor, säkerställa lika möjligheter och förbättra den sociala sammanhållningen i byar.

81. Europaparlamentet framhåller kvinnornas aktiva och avgörande roll inom landsbygdsekonomier, och beklagar att det fortfarande finns avsevärda könsskillnader inom sysselsättningen i jordbruket och beträffande tillgången till socialt skydd, utbildning, mammaledighet och ålderspension. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna att stödja projekt som riktar sig särskilt till kvinnor och som avser att skapa innovativ jordbruksverksamhet på landsbygden och i avfolkade områden för att stärka kvinnornas ställning på jordbruksmarknaden, som kan vara en källa till nya arbetstillfällen. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att kartlägga finansieringsmöjligheter inom den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare i syfte att förbättra kvinnornas tillgång till mark och deras arbetsvillkor på landsbygden, särskilt för säsongsarbetare.

82. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att öka sina ansträngningar för att lägga fram konkreta åtgärder och specifika ekonomiska medel för att motverka feminiseringen av fattigdom och osäkra anställningar, med särskild tonvikt på de kvinnor som utsätts för diskriminering på flera grunder.

83. Europaparlamentet uppmanar än en gång kommissionen och medlemsstaterna att beakta parlamentets resolution av den 28 april 2016 om kvinnliga hushållsanställda och omsorgsgivare i privata hushåll inom EU. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att dels införa en ram för en professionalisering av hushålls- och omsorgsarbete i privata hushåll, så att de berörda yrkena och kvalifikationerna erkänns och standardiseras och yrkesmässig utveckling möjliggörs, dels uppmuntra medlemsstaterna att inrätta system för professionalisering, utbildning, fortlöpande kompetensutveckling och erkännande av kvinnliga hushålls- och omsorgsarbetares kvalifikationer, samt att inrätta offentliga arbetsförmedlingar för att stärka denna professionalisering.

84. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja och utveckla strategier inom sektorn för scenkonst som respekterar värdet av lika möjligheter och jämställdhet i all verksamhet, med tonvikt på att inskränka de negativa effekterna av seglivade olikheter och bristande jämställdhet, exempelvis könsklyftan i musikbranschen, som i runda tal sysselsätter 70 procent män och 30 procent kvinnor inom alla regioner och i Europa, i vilken kvinnor utgör 20 procent eller mindre av alla registrerade kompositörer och låtskrivare och i genomsnitt tjänar 30 procent mindre än de män som arbetar inom samma bransch, komponerar endast 2,3 procent av alla klassiska verk som framförs vid konserter och äger endast 15 procent av skivbolagen.

85. Europaparlamentet är bekymrat över den begränsade sociala rörligheten, som är ett hinder för kvinnors arbetskraftsrörlighet. Parlamentet betonar att möjligheterna till arbetskraftsrörlighet måste förbättras inom EU.

En digital politik för jämställdhet

86. Europaparlamentet beklagar att kvinnor är underrepresenterade inom den digitala ekonomin samt i sektorerna för AI, IKT och naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik vad gäller utbildning och arbete, och påpekar att det finns en risk för att detta förstärker och reproducerar stereotyper och könsdiskriminering i planeringen av AI-program och andra program. Parlamentet framhåller digitaliseringens möjliga fördelar och möjligheter, men också dess potentiella utmaningar för kvinnor och flickor, och uppmanar med kraft kommissionen att se till att det antas konkreta åtgärder för jämställdhetsintegrering i genomförandet av strategin för den inre marknaden och den digitala agendan, så att man i god tid och i förväg kan förebygga de eventuella negativa konsekvenser som digitaliseringen kan ha för kvinnor och flickor, och säkerställa en tydlig koppling mellan åtaganden om att sätta stopp för stereotyper och omfattande åtgärder för att säkerställa kvinnors oberoende i utformningen av den digitala arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå konkreta åtgärder för att omvandla teknik och AI till verktyg i kampen för att avskaffa könsstereotyper och ge flickor och kvinnor möjlighet att utbilda sig och arbeta på områdena naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst och matematik samt IKT.

87. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med horisontell och vertikal segregering i arbetslivet och diskriminerande metoder vid beslut som rör rekrytering och befordran, bland annat genom strategier som främjar integrering av kvinnor från marginaliserade grupper på arbetsmarknaden.

88. Europaparlamentet begär att man ytterligare ska bryta ned strukturen av traditionella könsnormer och könsspecifika yrkes- och verksamhetsklassificeringar, så att man kan få bukt med ihängande fördomar och könsstereotyper, och betonar i detta sammanhang hur viktigt det är att öka medvetenheten hos alla som är involverade i studie- och yrkesval.

89. Europaparlamentet understryker vikten av tillgång till samt utveckling av digitala färdigheter för äldre kvinnor, kvinnor på landsbygden samt kvinnor och flickor som är missgynnade och som har begränsad tillgång till ny teknik, så att de kan fortsätta att leva ett aktivt liv och lättare hålla kontakt med vänner och anhöriga.

90. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att använda Horisont Europa till att skapa insikter och lösningar för att ta itu med den potentiella könsdiskrimineringen inom AI. Parlamentet begär dock att all tänkbar finansiering ska användas till att stödja projekt som uppmuntrar flickor och kvinnor att förbättra sina digitala färdigheter och som gör dem bekanta med naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.

91. Europaparlamentet påpekar att det, i tider som dessa med den pågående covid-19-pandemin, blir allt viktigare med distansarbete, och att möjligheterna till sådant arbete dessutom ökar. Parlamentet uppmanar kommissionen att i strategin beakta distansarbete som en viktig faktor för att uppnå balans mellan arbete och privatliv.

Integrering av ett jämställdhetsperspektiv i all EU-politik och finansiering av jämställdhetsstrategier

92. Europaparlamentet betonar att jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering är viktiga verktyg för att bedöma effekterna av olika politiska åtgärder och budgetutnyttjande på män och kvinnor och för att rikta dem mot män och kvinnor, och att de bör användas i hela beslutsprocessen och i alla budgetåtgärder.

93. Europaparlamentet upprepar hur viktigt det är med jämställdhetsintegrering för att på ett systematiskt sätt uppnå jämställdhet. Parlamentet välkomnar därför kommissionens nyinrättade arbetsgrupp för jämställdhetsfrågor, och begär att denna arbetsgrupp ska få tillräcklig träning och tillräckliga resurser, och att den regelbundet ska rapportera om sitt arbete till utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män. Parlamentet understryker hur viktigt det är med transparens och medverkan av kvinnorättsorganisationer och organisationer i det civila samhället från olika bakgrunder. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att införa bestämmelser som ålägger generaldirektoraten att ta hänsyn till synpunkter från arbetsgruppen, och att utforma utbildning för all personal och förfaranden för att övervaka och bedöma integrering i enlighet med dess uppdrag.

94. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, parlamentet och rådet att skapa ett tematiskt delprogram för kvinnor på landsbygden med hjälp av de strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu). Parlamentet betonar att detta delprogram bör syfta till att uppmuntra till kvinnors sysselsättning och kvinnligt företagande genom att ta vara på möjligheter kopplade till landsbygdsturism och utveckling av s.k. digitala byar, för att förbättra kvinnliga jordbrukares tillgång till mark, krediter, finansiella instrument, färdigheter och prestationer genom utbildning och rådgivningstjänster, ökat deltagande i lokala aktionsgrupper och utveckling av lokala partnerskap inom ramen för gemenskapsinitiativet för landsbygdens utveckling. Parlamentet begär i detta hänseende att EU-medel ska öronmärkas för bättre livs- och arbetsvillkor på landsbygden, bland annat bättre tillgång till tjänster och utveckling av infrastruktur, med särskild inriktning på tillgång till bredbandsinternet, stöd till företagarinitiativ och tillgång till kredit, för att därigenom

stärka kvinnors ställning i landsbygdsområden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utbyta bästa praxis om medhjälpande makars yrkesställning inom jordbrukssektorn, och därigenom behandla kvinnors socialförsäkringsrättigheter, såsom mammaledighet och pensionsrättigheter, och begär att kommissionen ska utarbeta vägledning i detta hänseende.

95. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja kvinnligt företagande och tillgång till lån och finansiering med eget kapital genom EU-program och EU-medel, och välkomnar dess avsikt att införa nya åtgärder för att främja kvinnoledda uppstartsföretag och innovativa små och medelstora företag under 2020, och att stärka jämställdheten inom ramen för Horisont Europa. Parlamentet betonar att kravet på jämställdhetsplaner från de sökande är ett viktigt verktyg för att göra framsteg på detta område. Parlamentet framhåller behovet av att öka medvetenheten om befintliga och framtida EU-finansieringsmöjligheter för kvinnor och flickor som är egenföretagare, och att göra kvinnliga ledare synligare i syfte att införa starkare förebilder och bryta med befintliga stereotyper.

96. Europaparlamentet understryker att insatserna i samband med covid-19-epidemin bör användas för att inrätta ytterligare budgetmedel som medlemsstaterna kan utnyttja för att stödja våldsoffer.

97. Europaparlamentet är djupt oroat över att den europeiska gröna given och initiativ i samband med den innehåller vare sig ett jämställdhetsperspektiv eller en hänvisning till jämställdhet. Parlamentet efterlyser med eftertryck en integrering av ett jämställdhetsperspektiv i EU:s miljö- och klimatpolitik, såsom den gröna given, och betonar att dessa politikområden ska baseras på konsekvensbedömningar ur ett jämställdhetsperspektiv för att säkerställa att de tar itu med befintliga jämställdhetsbrister och andra former av social utestängning. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka det ekonomiska och institutionella stödet för att främja klimatåtgärder som präglas av rättvisa och jämställdhet och fastställa kraftfulla politiska åtgärder för att främja ett jämlikt deltagande av kvinnor i beslutsfattande organ och i nationell och lokal klimatpolitik, vilket är avgörande för att en långsiktig klimaträttvisa ska kunna uppnås, och att erkänna kvinnors och flickors roll som drivkrafter för förändring och stödja dem i denna roll.

98. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en färdplan för att uppfylla åtagandena i den förnyade handlingsplanen för jämställdhet som man enades om vid COP25, och att inrätta en permanent europeisk kontaktpunkt för frågor om jämställdhet och klimatförändringar, med adekvata budgetresurser, som ska genomföra och övervaka klimatåtgärder som karaktäriseras av jämställdhet i EU och globalt.

99. Europaparlamentet betonar behovet av att öka de resurser som finns tillgängliga för EU-program för främjande av jämställdhet och kvinnors rättigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka sina ansträngningar för att införa jämställdhetsbudgetering som en integrerad del av budgetförfarandet i alla dess stadier och budgetposter, och att inkludera oberoende budgetposter för riktade åtgärder. Parlamentet understryker att varje ny åtgärd, mekanism eller strategi bör genomgå en könsspecifik konsekvensbedömning. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen och rådet att investera i omsorgsekonomin och att anta en särskild ”Vårdgiv för Europa”, som ett komplement till den europeiska gröna given. Parlamentet välkomnar att jämställdhetsintegrering för första gången någonsin kommer att vara en övergripande prioritering i den fleråriga budgetramen, och att detta kommer att åtföljas av en grundlig konsekvensbedömning ur ett jämställdhetsperspektiv och övervakning av programmen.

100. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utgå ifrån ett jämställdhets- och livscykelperspektiv i utformningen av EU:s kommande politik och strategier, vilket kommer att bidra till att stärka kvinnors ekonomiska oberoende och minska jämställdhetsbristerna på detta område på lång sikt.

101. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta åtgärder för att se till att kvinnor kan dra nytta av de möjligheter som skapas av den gröna omställningen. Parlamentet understryker att jämställdhet bör integreras i sysselsättningsstrategier med anknytning till hållbarhet och en rättvis omställning i syfte att bedriva en politik som möjliggör verklig balans mellan arbete och privatliv, och som garanterar lika lön, en anständig inkomst, personlig utveckling och ett fullgott socialt skydd. Parlamentet kräver att projekt som finansieras inom ramen för miljöprogram och tillgång till investeringar för klimatåtgärder bör integrera ett könsperspektiv.

102. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att öka jämställdheten och stärka kvinnors ställning i idrott i stort, med tanke på idrottens kraftfulla och obestridliga roll när det gäller att hjälpa kvinnor och flickor att bryta med könsstereotyper, bygga upp sitt självförtroende och stärka sina ledarskapsfärdigheter. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att tillhandahålla effektiva plattformar för att främja kvinnliga förebilder och ledare med en internationell, nationell och lokal räckvidd. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja och utveckla strategier för att bekämpa könsrelaterade löneskillnader och skillnader i prispengar samt alla former av våld mot kvinnor och flickor inom idrott, och att säkerställa ökad bevakning av kvinnor i idrottsmedier och i beslutsfattande roller. Parlamentet uppmanar kommissionen att inbegripa idrott i den planerade kampanjen mot könsstereotyper.

103. Europaparlamentet uppmanar EU att inta ett intersektionellt förhållningssätt och ett jämställdhetsperspektiv i sin hantering av covid-19-krisen, och att avsätta betydande medel från instrumentet för återhämtning och resiliens till jämställdhetsåtgärder, särskilt i kvinnodominerade sektorer, och till främjandet av kvinnors rättigheter. Parlamentet begär att finansieringen ska baseras på en mätbar princip för jämställdhetsintegrering som bidrar till att garantera en rättvis, adekvat och konsekvent fördelning av medel. Parlamentet efterfrågar dessutom en särskild covid-19-jämställdhetsfond som ska stödja kampen mot befintliga jämställdhetsbrister.

104. Europaparlamentet insisterar på att man i högre grad måste införliva ett könsperspektiv i den kommande strategin för lika möjligheter för personer med funktionsnedsättning 2021, med vederbörlig uppmärksamhet ägnat åt ett större tillträde till arbetsmarknaden genom riktade åtgärder och insatser.

105. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 29 november 2018 om situationen för kvinnor med funktionsnedsättning ([40]). Parlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen att lägga fram ett konsoliderat förslag inom ramen för EU:s handikappstrategi för perioden efter 2020 som inbegriper framtagandet av positiva åtgärder för kvinnor med funktionsnedsättning, i syfte att säkerställa att de till fullo och på ett effektivt sätt kan delta på arbetsmarknaden, och att undanröja den diskriminering och de fördomar som de utsätts för, bland annat genom åtgärder för att främja sysselsättning, utbildning, arbetsförmedling, lika karriärmöjligheter, lika lön, tillgänglighet till och rimlig utrustning på arbetsplatsen samt vidareutbildning, med beaktande av deras digitala integration och behovet att skapa balans mellan arbete och privatliv. Parlamentet begär också att åtgärder avseende löne-, pensions- och omsorgsskillnaderna mellan könen ska utformas så att de uttryckligen tillgodoser behoven hos föräldrar till och omsorgsgivare för barn med funktionsnedsättning, särskilt kvinnor och ensamstående föräldrar. Parlamentet noterar att det behövs dels en rättighetsgaranti för personer med funktionsnedsättning, med specifika åtgärder som tillgodoser behoven hos kvinnor med funktionsnedsättning, dels en förstärkning av ungdomsgarantin.

106. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att framför allt nå ut till de mest utsatta kvinnorna. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att se till att alla relevanta åtgärder i strategin är utformade så att ingen kvinna lämnas utanför.

107. Europaparlamentet uppmärksammar bristen på könsperspektiv på arbetsmiljöområdet. Parlamentet betonar att jämställdhetsintegrering bör ingå som en integrerad del i utvecklingen av strategier för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och förebyggande strategier inom alla sektorer, bland annat i kommissionens förestående översyn av den strategiska ramen för arbetsmiljö efter 2020. Parlamentet uppmanar med eftertryck kommissionen, medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter att betrakta som yrkessjukdomar och arbetsrelaterade sjukdomar sådana sjukdomar som hittills inte har erkänts vara arbetsanknutna och som framför allt förekommer i kvinnodominerade yrken, samt sjukdomar som påverkar särskilt kvinnor, att integrera jämställdhet i frågor som berör hälsa och säkerhet i mansdominerade yrken, där många brister kvarstår, bland annat i fråga om installationer för sanitet, arbetsutrustning och personliga skyddskläder, att säkerställa gravida kvinnors och nyblivna och/eller ammande mammors skydd och säkerhet på arbetsplatsen och åtgärder för deras återkomst till arbetslivet efter mammaledigheten, samt att utvärdera arbetsrisker inom kvinnodominerande sektorer, också i hemmet, i samband med hushålls- och omsorgsarbete i privata hushåll.

108. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, mot bakgrund av de bevisade fördelarna med bröstmjölk för nyfödda, främja amning, särskilt av för tidigt födda barn. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja strategier som ökar användningen av bröstmjölk, såväl modersmjölk som donerad mjölk, för för tidigt födda barn, och att främja gränsöverskridande användning av mjölkbanker för att se till att kvinnor i gränsregioner kan utnyttja detta stöd vid behov.

109. Europaparlamentet begär med eftertryck att det i alla allmänna jämställdhetsinitiativ som främjas inom EU ska tas hänsyn till personer med funktionsnedsättning. Parlamentet kräver att personer med funktionsnedsättning som är under förmyndarskap eller på annat sätt har begränsad rättskapacitet och som är offer för könsrelaterat våld ska garanteras skydd, och kräver i detta syfte faktisk tillgång till rättslig prövning för denna grupp, och utbildning och kapacitetsuppbyggnad för yrkesverksamma inom de särskilda tjänster som är inblandade i processen (såsom yrkesverksamma inom straffrättssystemet eller hälso- och sjukvårdspersonal). Parlamentet begär med eftertryck att ett tillgängligt och fördomsfritt utbildningssystem ska inrättas, som gör det möjligt för flickor och kvinnor med funktionsnedsättning att välja studie- och arbetsområde utifrån sina egna önskemål och talanger, utan att begränsas av bristande tillgänglighet, fördomar och stereotyper. Parlamentet stöder deltagandet av kvinnor med funktionsnedsättning som förebilder för förändring i jämställdhets- och kvinnorättsrörelser. Parlamentet kräver att kvinnor och flickor med funktionsnedsättning, inbegripet de som vårdas på institution, ska inkluderas i alla planer för förebyggande av bröstcancer och livmoderhalscancer i medlemsstaterna, och att denna grupp inkluderas i alla program för bekämpning av hiv/aids och andra program för att utrota sexuellt överförbara sjukdomar. Parlamentet kräver att alla indikatorer och insamlade data om jämställdhetsfrågor ska delas upp efter ålder, funktionsnedsättning och kön.

([40]) EUT C 363, 28.10.2020, s. 164.

Motverkande av bakslag mot jämställdheten

110. Europaparlamentet upprepar behovet av ett regelbundet utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna, kommissionen och viktiga aktörer (inbegripet hälso- och sjukvårdspersonal, tillsynsorgan och organisationer i det civila samhället) avseende jämställdhetsaspekter på hälso- och sjukvårdsområdet, inbegripet riktlinjer för en omfattande sexual- och samlevnadsundervisning, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt könsmedvetna åtgärder i samband med epidemier. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta ytterligare åtgärder och ge mer stöd för att garantera sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter under genomförandet av den nuvarande jämställdhetsstrategin, och att inkludera sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i EU:s nästa hälsostrategi. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna i deras arbete med att stärka sina hälso- och sjukvårdssystem, tillhandahålla en högkvalitativ och allmän tillgång till all hälso- och sjukvård, och att minska skillnaderna i tillgången till hälso- och sjukvårdstjänster, inbegripet tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, mellan och inom medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar i detta avseende medlemsstaterna att garantera säker, snabb och fullständig tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och nödvändiga hälso- och sjukvårdstjänster.

111. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med ojämlikheterna på hälsoområdet i EU:s kommande hälsostrategi, som bör fokusera på tillgång till förebyggande hälso- och sjukvård i alla skeden av livet, hälsa och säkerhet för kvinnor på arbetsplatsen, och ett särskilt fokus på jämställdhet i den europeiska planen för cancerbekämpning. Parlamentet understryker än en gång vikten av könsspecifika läkemedel och könsspecifik forskning, och betonar därför att investeringar i skillnaderna mellan kvinnor och män när det gäller deras hälsa bör stödjas genom Horisont Europa, så att hälso- och sjukvårdssystemen kan tillgodose kvinnors och mäns olika behov på ett bättre sätt.

112. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja forskning om icke-hormonella preventivmedel för kvinnor, för att ge dem fler alternativ, och att stödja forskning om preventivmedel för män, i syfte att skapa jämställdhet i tillgången till och användningen av preventivmedel, samt ett delat ansvar.

113. Europaparlamentet begär stöd till kvinnorättsförsvarare och kvinnorättsorganisationer i EU och runt om i världen, inklusive organisationer som arbetar med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och hbti plus-frågor, genom ökat och öronmärkt ekonomiskt stöd i nästa fleråriga budgetram. Parlamentet understryker även deras ekonomiska svårigheter till följd av den rådande krisen och efterlyser större medel för en tillräcklig finansiering av deras fortsatta arbete. Parlamentet är djupt oroat över bakslaget mot kvinnors hävdvunna rättigheter och jämställdhet i vissa medlemsstater, och särskilt över försöken att ytterligare kriminalisera abort och undergräva ungdomars tillgång till omfattande sexualundervisning i Polen, och över den antagna reform som angriper transsexuella och intersexuella personers rättigheter i Ungern. Parlamentet efterlyser en kontinuerlig övervakning av läget för kvinnors rättigheter och jämställdhet, inklusive desinformation och bakåtsträvande initiativ i alla medlemsstater, och ett larmsystem för att belysa bakslag. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja studier som analyserar kopplingen mellan antidemokratiska rörelser och attacker och desinformationskampanjer på kvinnors rättigheter, jämställdhet och demokrati, och uppmanar kommissionen att analysera de bakomliggande orsakerna till dessa fenomen och stärka sina insatser för att motverka dem genom att ta fram faktakontroller, motbudskap och upplysningskampanjer.

114. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra en global kampanj mot de allt fler angreppen mot människorättsförsvarare, och att se till att människorättsförsvarare friges, med särskilt fokus på kvinnorättsförsvarare. Parlamentet efterlyser ett omedelbart införande i EU:s riktlinjer om människorättsförsvarare av en bilaga som syftar till att erkänna och utveckla ytterligare strategier och verktyg för att bättre och mer effektivt bemöta och förebygga den specifika situation, de hot och de riskfaktorer som kvinnliga människorättsförsvarare utsätts för.

115. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att skydda kvinnor som är särskilt utsatta för diskriminering på flera grunder genom att erkänna de intersektionella former av diskriminering som kvinnor utsätts för på grund av kön, etnicitet, nationalitet, ålder, funktionsnedsättning, social status, sexuell läggning och könsidentitet samt migrationsstatus, och se till att de åtgärder som genomförs tar hänsyn till och tillgodoser dessa gruppers särskilda behov.

116. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 12 februari 2019 om behovet av en förstärkt strategisk EU-ram för nationella strategier för integrering av romer efter 2020 ([41]), där det konstateras att det i de flesta medlemsstater inte har noterats någon förbättring när det gäller tillgång till arbete, att bostadssituationen fortfarande är mycket svår, att endast små framsteg har gjorts när det gäller fattigdom, och att det finns ett behov av ett starkt jämställdhetsperspektiv i EU-ramen. Parlamentet är oroat över förekomsten av hatpropaganda mot romer i samband med covid-19-pandemin, och de extra begränsningar som vissa medlemsstater har infört för att sätta romska befolkningsgrupper i karantän, vilket kan få negativa konsekvenser för de mest sårbara grupperna bland romerna, till exempel flickor, unga kvinnor, äldre kvinnor, personer med funktionsnedsättning och hbtqi plus-personer. Parlamentet välkomnar antagandet av EU:s strategiska ram för jämlikhet för och integrering av romer, som gör det möjligt att analysera covid-19-krisens konsekvenser för romerna och vidta åtgärder för att förhindra ett bakslag mot dem.

117. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fastställa en konkret ram för sexarbetares rättigheter och skydd under och efter en kris. Parlamentet insisterar vidare på hur viktigt det är att inkludera åtgärder och strategier som tar itu med diskriminering av sexarbetare i tillgången till finansiering, bostäder, hälso- och sjukvård, utbildning och andra tjänster.

118. Europaparlamentet understryker att audiovisuella och tryckta medier är en av de sektorer som har avsevärd kulturell, social och ekonomisk betydelse, och som både återspeglar och formar samhället och kulturen. Parlamentet beklagar att kvinnor är kraftigt underrepresenterade i viktiga kreativa poster i denna sektor, inbegripet i filmindustrin i hela Europa och runtom i världen. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med könsstereotyper i medierna och främja ett jämställt innehåll. Parlamentet betonar vikten av att främja mediekompetens och erbjuda alla berörda parter initiativ till könsmedveten medieutbildning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att anta lagstiftning som förbjuder sexistisk reklam i medierna och främjar utbildning och praktiska kurser om att motverka stereotypa könsroller i skolor för journalistik, kommunikation, medier och reklam. Parlamentet uppmanar kommissionen att bidra till utbytet av bästa praxis avseende bekämpning av sexistisk reklam. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utveckla och genomföra strategier för att avhjälpa ihållande jämställdhetsbrister i hela den audiovisuella sektorn, i syfte att skapa möjligheter och förbättra för kvinnor och flickor.

Jämställdhet genom yttre förbindelser

119. I linje med artikel 8 i EUF-fördraget, som fastslår att unionen i all sin verksamhet ska syfta till att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och främja jämställdhet mellan dem, efterlyser Europaparlamentet samstämmighet mellan och ömsesidig förstärkning av EU:s interna och externa politik när det gäller principerna om diskriminering på flera grunder, jämställdhetsintegrering och jämställdhet, insatser för att motverka såväl könsstereotyper och normer som skadliga sedvänjor och diskriminerande lagar, och främjande av kvinnors möjligheter att på lika villkor kunna åtnjuta alla mänskliga rättigheter, genom yttre förbindelser. Parlamentet framhåller i detta sammanhang särskilt EU:s handelspolitik, utvecklingssamarbete och människorättspolitik. Parlamentet betonar den primära roll som kvinnors egenmakt har för ett effektivt genomförande av utvecklingspolitiken. Parlamentet påminner om vikten av utbildning för stärkandet av kvinnors och flickors ställning i både EU och partnerländerna. Parlamentet understryker att utbildning inte bara är en rättighet utan också ett mycket viktigt verktyg för att bekämpa tidiga äktenskap, tvångsäktenskap och tonårsgraviditeter. Parlamentet insisterar på att EU:s utrikespolitik måste hjälpa till att få flickor att gå kvar i skolan och fortsätta sin utbildning i partnerländerna som en prioriterad fråga. Parlamentet välkomnar det förnyade åtagandet för kvinnors och flickors rättigheter och hänvisningen till målen för hållbar utveckling, och i synnerhet till mål 5, som en central ram för jämställdhetsstrategin.

120. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i partnerskap med medlemsstaterna övervaka och arbeta för ett fullständigt genomförande av handlingsplanen från Peking, ICPD-handlingsprogrammet och resultaten från konferenserna för en översyn av dessa, samt av alla mål för hållbar utveckling, däribland målen 3.7 och 5.6, både inom och utanför EU, med hjälp av indikatorer i enlighet med FN:s ram för globala indikatorer för målen för hållbar utveckling.

121. Europaparlamentet välkomnar den nya tredje handlingsplanen för jämställdhet som ett nyckelinstrument för att främja jämställdhet och stärka kvinnors och flickors ställning i yttre förbindelser. Parlamentet betonar att detta dokument måste åtföljas av tydliga, mätbara och tidsbundna indikatorer, inbegripet en fördelning av roller och ansvar till de olika aktörerna. Parlamentet välkomnar att man i den nya handlingsplanen bibehåller målet om att 85 procent av alla nya program ska bidra till jämställdhet. Parlamentet beklagar att det nya målet om att 20 procent av programmen ska ha jämställdhet som huvudsakligt mål inte fastställdes. Parlamentet begär att det nya instrumentet för grannskapspolitik,

([41]) Antagna texter, P8_TA(2019)0075.

utvecklingssamarbete och internationellt samarbete ska prioritera jämställdhet och kvinnors rättigheter i alla geografiska och tematiska program i enlighet med detta. Parlamentet välkomnar förändringen i den institutionella kulturen i kommissionens avdelningar och Europeiska utrikestjänsten så att de mer effektivt kan uppfylla EU:s åtaganden i fråga om kvinnors rättigheter och jämställdhet.

122. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare stärka EU:s roll som katalysator för jämställdhet runtom i världen.

123. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja en djupare förståelse för migrerande och asylsökande kvinnors och flickors särskilda behov när det gäller tillgång till hälso- och sjukvård, utbildningsstöd och ekonomisk säkerhet, för att undvika risken att de utnyttjas och säkerställa att deras rättigheter respekteras.

124. Europaparlamentet konstaterar att kommissionen måste ta itu med den särskilda situationen avseende skydd av kvinnor mot könsrelaterat våld i anläggningar för mottagning av migranter och asylsökande, och efterlyser en infrastruktur som är anpassad till kvinnor och flickor, och adekvat utbildning för personal vid dessa anläggningar, när så behövs.

125. Europaparlamentet välkomnar värdegrunden för EU:s handelspolitik, där det säkerställs ett högt skydd för arbetstagarrättigheter och miljömässiga rättigheter samt respekt för grundläggande friheter och mänskliga rättigheter, inbegripet jämställdhet. Parlamentet påminner om att EU:s alla handels- och investeringsavtal måste genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv och inkludera ett ambitiöst och verkställbart kapitel om handel och hållbar utveckling. Parlamentet välkomnar kommissionens åtagande att för första gången se till att ett särskilt kapitel om handel och jämställdhet införs i det moderniserade associeringsavtalet med Chile, som bygger på befintliga internationella exempel.

126. Europaparlamentet upprepar sitt fortsatta stöd för det arbete som kommissionen har gjort på detta område.

o

o o

127. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.